

Dosarul nr. 1a-593/24
Central)
1-17155332-02-1a-26062024

Judecătoria Chișinău (sediul
Judecător Vitalie STRATAN

DECIZIE
în numele Legii

10 iunie 2026

mun. Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:

Președintele ședinței:

Eugeniu BEȘELEA

Judecători:

Andrei CAZACICOV și Vitalie

BUDECI

Grefier:

Marilena ARNĂUTU

Cu participarea:

- Procurorul din Circumscripția Curții de Apel Centru – Alexandru PLÎNGĂU
- Apărătorului inculpatului Albert PUIU – avocata, Liliana BÎNZARI
- Apărătorului inculpatului ***** CEBAN – avocat, Valentin CAISÎN
- Inculpatului – PUIU Albert *****

În lipsa:

- Inculpatului – CEBAN Victor *****(*citat în mod legal*)

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor ***** împotriva Sentinței Judecătorești Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui:

PUIU Albert *****, IDNP *****, născut la data de ***** cetățean al Republicii Moldova, originar din raionul *****, satul ***** și domiciliat în *****, str. ***** 106, ap. 3, moldovean, pensionar, supus militar, căsătorit, fără persoane la întreținere, studii superioare, fără grad de dizabilitate, locotenent-colonel de justiție în rezervă,

în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) și art.328 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

și a lui

CEBAN Victor *****, IDNP *****, născut la data de *****, cetățean al Republicii Moldova, originar din raionul *****, satul V***** și domiciliat în raionul *****, satul *****, moldovean, neangajat în câmpul

muncii, supus militar, divorțat, un copil minor la întreținere, studii superioare, fără grad de dizabilitate, locotenent major de justiție în rezervă,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță: *19 februarie 2014 până la 30 martie 2017 (Judecătoria Militară) de la 03 aprilie 2017 până la 30 aprilie 2024 (Judecătoria Chișinău);*

Judecarea cauzei în instanța de apel: *26 iunie 2024 până la 10 iunie 2026.*

Procedura de citare legală a fost executată.

Asupra apelului comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor ***** împotriva Sentinței Judecătoria Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă :

1. *Prin Sentința Judecătoria Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, PUIU Albert ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și a fost liberat de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.*

PUIU Albert ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și a fost liberat de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

CEBAN Victor ***** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și a fost liberat de pedeapsă din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare.

2. *Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, PUIU Albert ***** , în perioada lunilor septembrie 2010 - februarie 2011, fiind persoană cu funcție publică și având funcție de răspundere - investită cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a încălcat grav cerințele art.1 alin.(1), art.9 pct.1) și 2), art.22 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, pct.46 alin.1, 2, 4 ai Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, pct. 1, 2, 4, 10 alin.(2) al Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 manie 1998, art. 81 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat*

prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006, care îl obligau: să-și desfășoare activitatea pe baza principiilor legalității, umanismului, democratismului și respectării drepturilor omului; să exercite controlul asupra respectării regimului special la obiectele instituțiilor penitenciare și pe teritoriile aferente; să ceară de la deținuți și de la alte persoane îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislație și de Statutul executării pedepsei de către condamnați; să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de deținuți, să fie respectuoși și să nu lezeze demnitatea personală a acestora; să respecte cu strictețe legislația, să țină la autoritatea de colaborator al sistemului penitenciar, să respecte ordinea de statut, să întărească disciplina, să fie cinstiți și sinceri, să servească ca exemplu în respectarea ordinii publice, normelor morale și de comportare exemplară; să respecte cu strictețe Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și Jurământul, să execute întocmai și la timp prevederile statutului, regulamentelor și instrucțiunilor, ordinelor și dispozițiilor; să fie exemplu în respectarea strictă a prevederilor Constituției Republicii Moldova, să poarte întreaga răspundere pentru legalitatea ordinului dat; precum și să se interzică tratamentul preconcept al deținuților, intrarea cu aceștia sau cu rudele lor în relații; contrar intereselor de serviciu, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări considerabile, în următoarele împrejurări.

În una din zilele a lunii august sau septembrie 2010, PUIU Albert, fiind la serviciu și îndeplinind obligațiile sale funcționale de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13, aflându-se în incinta penitenciarului nominalizat, amplasat pe str. Al. *****, 3 mun. Chișinău, depășindu-și în mod vădit drepturile și obligațiile funcționale, a luat legătură cu deținutul NICHIFOR Adrian, care se afla sub arest preventiv și avea statut de prevenit, cunoscând că preveniții nu au dreptul la întrevederi de lungă durată, a convenit cu deținutului NICHIFOR Adrian să-i organizeze întâlniri cu DOBROVOLSCAIA Valeria, care la fel în acea perioadă avea statut de prevenit și nu avea dreptul la întrevederi de lungă durată.

În continuare, PUIU Albert, i-a dat indicații vădit ilegale subalternului său, specialistului Serviciului Securitate a Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, locotenentului major de justiție CEBAN Victor, potrivit cărora, CEBAN Victor, aflându-se la serviciu în incinta Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, amplasat pe str. Al. *****, 3 mun. Chișinău, îndeplinind indicațiile vădit ilegale ale lui PUIU Albert, contrar obligațiilor funcționale și cunoscând situația reală a faptelor, pe parcursul a circa 17 zile diferite a perioadei lunilor septembrie 2010 - noiembrie 2010 și ianuarie 2011 - februarie 2011, a condus pe deținuții DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian din celulele în care se dețineau în incinta birourilor nr. 2 și 15 din blocul denumit „bașcă” și în incinta biroului nr. 10 a blocului administrativ a penitenciarului, unde îi lăsa în doi. Ulterior, după întreținerea rapoartelor sexuale, la solicitările lui NICHIFOR Adrian, CEBAN Victor îi conducea pe NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria în celulele de detenție.

În rezultatul acestor acțiuni infracționale ale lui PUIU Albert, au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin: încălcarea regimului de detenție, favorizarea întreținerii rapoartelor sexuale dintre deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria, încălcarea drepturilor

și intereselor ocrotite prin lege a deținutei DOBROVOLSCAIA Valeria, precum și denigrarea imaginii sistemului penitenciar.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui PUIU Albert în baza art.328 alin.(1) Cod penal, și anume: *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Tot el, PUIU Albert, în perioada lunii aprilie 2011, fiind persoană cu funcție publică și având funcție de răspundere - investită cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a încălcat grav cerințele art.1 alin.(1), art.9 pct.1) și 2), art.22 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, pct.46 alin.1, 2, 4 ai Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, pct.1, 2, 4, 10 alin.(2) al Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 martie 1998, art. 81 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006, care îl obligau: să-și desfășoare activitatea pe baza principiilor legalității, umanismului, democratismului și respectării drepturilor omului; să exercite controlul asupra respectării regimului special la obiectele instituțiilor penitenciare și pe teritoriile aferente; să ceară de la deținuți și de la alte persoane îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislație și de Statutul executării pedepsei de către condamnați; să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de deținuți, să fie respectuoși și să nu lezeze demnitatea personală a acestora; să respecte cu strictețe legislația, să țină la autoritatea de colaborator al sistemului penitenciar, să respecte ordinea de statut, să întărească disciplina, să fie cinstiți și sinceri, să servească ca exemplu în respectarea ordinii publice, normelor morale și de comportare exemplară; să respecte cu strictețe Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și Jurământul, să execute întocmai și la timp prevederile statutului, regulamentelor și instrucțiunilor, ordinelor și dispozițiilor; să fie exemplu în respectarea strictă a prevederilor Constituției Republicii Moldova, să poarte întreaga răspundere pentru legalitatea ordinului dat; precum și să se interzică tratamentul preconcept al deținuților, intrarea cu aceștia sau cu rudele lor în relații; contrar intereselor de serviciu, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări considerabile, în următoarele împrejurări.

În una din zilele de la începutul lunii aprilie 2011, PUIU Albert, aflându-se la serviciu și îndeplinind obligațiile sale funcționale de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13, fiind în incinta penitenciarului nominalizat amplasat pe str. *****, 3, mun. Chișinău, a fost informat de către deținuta DOBROVOLSCAIA Valeria că ea a rămas însărcinată în urma întreținerii rapoartelor sexuale cu deținutul NICHIFOR Adrian.

În continuare, urmărind scopul camuflării și ascunderii circumstanțelor reale în care a rămas însărcinată DOBROVOLSCAIA Valeria, depășindu-și în mod vădit drepturile și obligațiile funcționale, a luat legătură cu deținutul NICHIFOR Adrian și i-a spus să

găsească o persoană care să declare că a avut relații sexuale cu DOBROVOLSCAIA Valeria până în luna aprilie 2011, în urma cărora ultima ar fi rămas însărcinată.

Primind de la deținutul NICHIFOR Adrian copia buletinului de identitate pe numele cet. ROTARU Dumitru, urmărind scopul ascunderii circumstanțelor reale în care DOBROVOLSCAIA Valeria a rămas însărcinată și evitării răspunderii pentru ilegalitățile comise, PUIU Albert i-a solicitat Valeriei DOBROVOLSCAIA să depună o cerere pe numele șefului penitenciarului, prin care să solicite înregistrarea căsătoriei cu ROTARU Dumitru, iar ulterior să-și retragă cererea.

La solicitarea lui PUIU Albert, DOBROVOLSCAIA Valeria a căzut de acord și la 11 aprilie 2011 a depus o cerere de înregistrare a căsătoriei pe numele șefului Penitenciarului nr. 13, iar la 26 aprilie 2011 s-a refuzat de înregistrarea căsătoriei fiindu-i explicate drepturile.

În rezultatul acestor acțiuni infracționale ale lui PUIU Albert, au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin: încălcarea regimului de detenție, tăinuirea întreținerii rapoartelor sexuale dintre deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria, încălcarea drepturilor și intereselor ocrotite prin lege a deținutei DOBROVOLSCAIA Valeria, precum și denigrarea imaginii sistemului penitenciar.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui PUIU Albert în baza art.328 alin.(1) Cod penal, și anume: *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Inculpatul CEBAN Victor *****, în perioada lunilor septembrie 2010 - februarie 2011, fiind persoană cu funcție publică și având funcție de răspundere - investită cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a încălcat grav cerințele art.1 alin.(1), art.9 pct.1) și 2), art.22 alin.(2) lit.a) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, pct.46 alin.1, 2, 4 ai Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, pct.1, 2, 4, 10 alin. (2) al Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 martie 1998, art. 81 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006, care îl obligau: să-și desfășoare activitatea pe baza principiilor legalității, umanismului, democratismului și respectării drepturilor omului; să exercite controlul asupra respectării regimului special la obiectele instituțiilor penitenciare și pe teritoriile aferente; să ceară de la deținuți și de la alte persoane îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislație și de Statutul executării pedepsei de către condamnați; să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de deținuți, să fie respectuoși și să nu lezeze demnitatea personală a acestora; să respecte cu strictețe legislația, să țină la autoritatea de colaborator al sistemului penitenciar, să respecte ordinea de statut, să întărească disciplina, să fie cinstiți și sinceri, să servească ca exemplu în respectarea ordinii publice, normelor morale și de comportare exemplară; să

respecte cu strictețe Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și Jurământul, să execute întocmai și la timp prevederile statutului, regulamentelor și instrucțiunilor, ordinelor și dispozițiilor; să fie exemplu în respectarea strictă a prevederilor Constituției Republicii Moldova, să poarte întreaga răspundere pentru legalitatea ordinului dat; precum și i se interzicea tratamentul preconcept al deținuților, intrarea cu aceștia sau cu rudele lor în relații; contrar intereselor de serviciu, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldate cu urmări considerabile, în următoarele împrejurări.

Astfel, CEBAN Victor, deținând funcția de specialist al Serviciului Securitate a Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, locotenent major de justiție, aflându-se la serviciu în incinta Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, amplasat pe str. Al. *****, 3 mun. Chișinău, îndeplinind indicațiile vădit ilegale ale lui PUIU Albert, contrar obligațiilor funcționale și cunoscând situația reală a faptelor, pe parcursul a circa 17 zile diferite a perioadei lunilor septembrie 2010 - noiembrie 2010 și ianuarie 2011 - februarie 2011, a condus pe deținuții DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian din celulele în care se dețineau în incinta birourilor nr. 2 și 15 din blocul denumit „bașcă” și în incinta biroului nr. 10 a blocului administrativ a penitenciarului, unde îi lăsa în doi. Ulterior, după întreținerea rapoartelor sexuale, la solicitările lui NICHIFOR Adrian, CEBAN Victor îi conducea pe NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria în celulele de detenție.

În rezultatul acestor acțiuni infracționale ale lui CEBAN Victor, au fost cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, exprimate prin: încălcarea regimului de detenție, favorizarea întreținerii rapoartelor sexuale dintre deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria, încălcarea drepturilor și intereselor ocrotite prin lege a deținutei DOBROVOLSCAIA Valeria, precum și denigrarea imaginii sistemului penitenciar.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui CEBAN Victor în baza art.328 alin.(1) Cod penal, și anume: *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor ***** au declarat apel comun împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, prin care au solicitat casarea Sentinței din 30 aprilie 2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpații CEBAN Victor și PUIU Albert să fie achitați pe toate capetele de învinuire din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

În motivarea cererii de apel, inculpații susțin că instanța de fond nu a adus motive suficiente pentru condamnarea lor, încălcând exigențele dreptului la un proces echitabil prevăzute de articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În opinia acestora, instanța nu a respectat principiul prezumției de nevinovăție și regula potrivit căreia toate dubiile privind probarea învinuirii trebuie interpretate în favoarea inculpatului.

Potrivit apelului, condamnarea a fost bazată aproape exclusiv pe declarațiile fostei deținute DOBROVOLSCAIA Valeria, declarații considerate de apelanți ca fiind contradictorii, nesincere și lipsite de credibilitate. Aceștia subliniază că, inițial, DOBROVOLSCAIA a declarat în repetate rânduri că a fost violată de trei ori de către NICHIFOR Adrian, fapt consemnat în plângerea sa, în procesele-verbale de audiere și în confruntarea dintre cei doi. Ulterior însă, începând cu anul 2015, aceasta și-a schimbat radical versiunea faptelor, afirmând că relațiile sexuale cu NICHIFOR Adrian au avut loc de bunăvoie și fără constrângere.

Apelanții accentuează că schimbarea radicală a declarațiilor a determinat și modificarea poziției acuzării, NICHIFOR Adrian fiind transformat din învinuit în martor. Ei consideră că această evoluție demonstrează lipsa de credibilitate a principalului martor al acuzării și imposibilitatea întemeierii unei condamnări pe declarațiile sale.

Un argument important invocat în apel este raportul de expertiză psihiatrică și psihologică nr. 252A-2014 din 01.04.2014, care, potrivit apelanților, relevă capacitatea DOBROVOLSCAIEI de a induce în eroare inclusiv experții psihiatri. Se arată că aceasta a recunoscut în instanță că a mințit intenționat despre pretinsul viol pentru a provoca un scandal și pentru a atrage atenția asupra situației sale. În opinia apelanților, instanța de fond nu a analizat și nu a apreciat această expertiză, deși ea este esențială pentru evaluarea credibilității declarațiilor persoanei vătămate.

Apelanții evidențiază și faptul că unul dintre martorii principali ai acuzării, NICHIFOR Adrian, a declarat în ședința de judecată că nu își mai amintește circumstanțele faptelor și că nu susține declarațiile date anterior în faza urmăririi penale. În mod similar, martorul GAVRILIȚĂ Vasile a declarat că depozițiile sale din timpul urmăririi penale au fost neveridice și au fost făcute sub influența administrației penitenciarului. Acesta a negat că ar fi văzut organizarea unor escortări ilegale și a precizat că nu își amintește ca PUIU Albert să fi escortat deținuți.

Referitor la declarațiile altor martori ai acuzării, apelanții arată că acestea nu probează implicarea lor în săvârșirea infracțiunii. Astfel, martorul ALA Ecaterina a relatat doar că DOBROVOLSCAIA era scoasă din celulă pentru anumite întrevederi, fără a indica faptul că aceasta ar fi fost escortată de CEBAN Victor sau PUIU Albert. Martorul MORGUNOVA Antonina a declarat că DOBROVOLSCAIA era scoasă din celulă atât de CEBAN Victor, cât și de PÎNTEA Cristian, ceea ce, în opinia apelanților, exclude concluzia că anume CEBAN Victor ar fi organizat întâlnirile imputate.

În ceea ce privește declarațiile martorului VĂCĂRI Sergiu, apelanții susțin că acestea sunt indirecte și bazate pe zvonuri. Martorul a afirmat că a auzit de la colegi despre existența unui birou amenajat de CEBAN și SUVAC, însă nu a indicat sursa concretă a informațiilor și a recunoscut că nu cunoaște nemijlocit circumstanțele relevante. Mai mult, acesta a declarat în instanță că acces la respectivele birouri aveau și alte persoane din cadrul penitenciarului.

Apelanții contestă și valoarea probatorie a procesului-verbal de verificare a declarațiilor DOBROVOLSCAIEI din 13.03.2014, argumentând că această acțiune procesuală s-a bazat pe declarațiile sale inițiale privind pretinsul viol, declarații pe care

ulterior le-a recunoscut ca fiind mincinoase. În aceste condiții, ei consideră că verificarea unor declarații false nu poate constitui o probă a vinovăției lor.

De asemenea, este contestată utilizarea ca probă a unui articol de presă intitulat „Pușcăria noastră, cuibușor de nebunii”. Potrivit apelanților, articolul se bazează pe relatările unor persoane anonime și conține informații contradictorii cu declarațiile martorilor audiați în cauză. În plus, în conținutul articolului nu sunt menționați nici CEBAN Victor și nici PUIU Albert.

Un alt motiv de apel constă în faptul că instanța de fond nu a analizat și nu a apreciat corespunzător declarațiile martorilor apărării, inclusiv PALADII Igor, BOCANCEA Vitalie, PETRACHI Victor, TURUTA Ana și CRÎȘMARI Victor, deși aceștia ar fi confirmat poziția apărării. Totodată, nu ar fi fost analizate nici înscrisurile și probele anexate la dosar de către apărare și administrate în cursul examinării cauzei.

Apelanții susțin că instanța a concluzionat fără suport probator că CEBAN Victor ar fi acționat la indicația lui PUIU Albert pentru organizarea întrevederilor dintre NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria. Ei afirmă că în dosar nu există nicio probă directă sau indirectă care să demonstreze existența unor asemenea indicații și că instanța s-a limitat la preluarea poziției procurorului fără o analiză proprie a materialului probator.

În apel se mai invocă încălcarea principiilor privind aprecierea probelor și cerințele de legalitate ale unei sentințe de condamnare. Se susține că hotărârea a fost întemeiată pe presupuneri și pe declarații contradictorii, fără existența unui ansamblu de probe concludente, pertinente și veridice care să demonstreze vinovăția inculpaților dincolo de orice dubiu rezonabil.

În final, apelanții invocă și aplicarea retroactivă a unei legi penale mai severe. Ei arată că faptele imputate ar fi fost comise în perioada septembrie 2010 – februarie 2011, când articolul 328 alin.(1) Cod penal prevedea posibilitatea aplicării pedepsei complementare a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții. Ulterior, prin modificările legislative intrate în vigoare în anul 2012, această pedeapsă complementară a devenit obligatorie. Potrivit apelanților, instanța a aplicat redacția ulterioară a legii, agravând astfel situația lor juridică, cu încălcarea principiului neretroactivității legii penale mai aspre.

Pe baza tuturor acestor argumente, apelanții solicită admiterea apelului, casarea integrală a sentinței din 30.04.2024 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitați pe toate capetele de învinuire, motivând că fapta nu a fost săvârșită de ei și că vinovăția lor nu a fost demonstrată prin probe suficiente și credibile.

4. Conform art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct.6.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărârii termenul curge de la pronunțare. În cazul când acestea au lipsit sau redactarea hotărârii a fost amânată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportînd normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor *****ca fiind

depus în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 a fost pronunțată public la data de 30 aprilie 2024, iar cererea de apel a fost depusă pe data de 14 mai 2024 (f.d. 202 Vol. VIII), ceea ce se consideră că cererea de apel a fost depusă în termenul legal prevăzut de lege, or sentința a fost pronunțată la data de 30 aprilie 2024, astfel încît termenul de declarare a apelului începe să curgă din data ponunțării (30.04.2024), iar termenul limită fiind data de 16 mai 2024 (inclusiv).

Prin urmare Colegiul penal, verificând acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens, consideră apelurile declarate în termen, fiind respectate prescripțiile art.402 alin.(1) Cod procedură penală.

5. Procedura citării legale a fost executată.

În ședința Curții de Apel Centru, avocata Liliana BÎNZARI în interesele inculpatului PUIU Albert ***** a solicitat să fie admis apelul declarat de către inculpați împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău, (sediul Central) din 30.04.2024, casarea sentinței instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care PUIU Albert să fie achitat de infracțiunea ce-i este imputată din motivul că nu fapta nu este săvârșita de către inculpat. Toate motivele și circumstanțele sunt bine expuse în apel, mai multe poate declara domnul Puiu, așa cum dumnealui este prezent și poate mai elevat să descrie cele întâmplare.

În ședința Curții de Apel Centru, avocatul Valentin CAISÎN în interesele inculpatului CEBAN Victor *****a solicitat admiterea pe deplin a cererii de apel formulate.

În ședința Curții de Apel Centru, inculpatul PUIU Albert ***** a declarat că a dat anterior declarații, care sunt veridice și le susține. Susține apelul declarat li a solicitat admiterea acestuia în baza motivelor formulate.

În ședința Curții de Apel Centru, acuzatorul de stat Alexandru PLÎNGĂU pledează pentru a fi respins ca nefondat apelul declarat de către inculpați, cu menținerea sentinței instanței de fond ca una legală, întemeiată și destul de bine motivată, cu toate că inculpații vina nu o recunosc, acuzarea consideră că vinovăția lor a fost pe deplin dovedită, dincolo de price dubiu rezonabil. Or, partea vătămată, fiind audiată în cadrul instanței de fond, cu lux de amănunte a descris cum i-au fost organizate acele întâlniri în penitenciar. Vinovăția acestora fiind dovedită și prin declarațiile martorilor, care, de asemenea, au fost audiați în prima instanță, precum și prin cumul de probe materiale care au fost administrate și anexate la materialele cauzei. Careva temeieri sau argumente plauzibile care ar condiționa intervenirea în sentința instanței de fond, nu au fost prezentate și expuse, din care motive, solicită menținerea acesteia.

În ședința Curții de Apel Centru inculpatul CEBAN Victor ***** , fiind legal citat, nu s-a prezentat, nu a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării și nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. Instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare pentru asigurarea prezenței acestuia și, constatând că inculpații se sustrag de la judecată, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa lor, conform art.412 alin.(5) Cod procedură penală.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul consideră esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens. Principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată. În procesele penale,

prezența celui trimis în judecată la dezbaterile cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității, al unui proces echitabil, în general.

Principiul contradictorialității presupune dreptul inculpatului de a participa la judecată, de a se apăra și de a interoga martorii. Jurisprudența CEDO recunoaște posibilitatea judecării în lipsa acuzatului care se sustrage de la proces, fără a constitui încălcarea art.6 CEDO, atunci când instanța a întreprins măsurile necesare pentru prezența sa (vezi *Mihaes v. Franța*, 25.05.1998; *Kattan v. România*, 21.01.2014; *Dragan Kovačević v. Croația*, 12.05.2022).

În speță, inculpatul a fost legal cita, a avut cunoștință despre desfășurarea procesului și a beneficiat de asistență juridică prin apărători în instanța de apel. Având în vedere aceste circumstanțe, neprezentarea inculpatului îi este imputabilă, astfel că examinarea cauzei în lipsa acestuia nu a afectat principiul contradictorialității sau dreptul la un proces echitabil.

6. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat apelul comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor ***** împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, și a menține fără modificări Sentința atacată, din considerentele ce succed:

7. Conform art.400 alin.(1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art.414 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

*Conform art.415 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală: „instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) **respinge apelul**, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) **apelul este nefondat**; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3)*

admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei”.

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Conform prevederilor art.6 alin.(1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Probe noi acuzarea și apărarea în instanța de apel nu au prezentat, solicitând doar verificarea și aprecierea probelor cercetate în instanța de fond.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel. Soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță dacă se ajunge la concluzia că, hotărârea este legală și întemeiată.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanță de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut*

loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

În ședința de judecată în instanța de apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în instanța de fond.

Conform art.24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, *instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.* Potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, *sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.*

8. Colegiul penal evidențiază că, în conformitate cu art.325 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. (2) Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.*

Astfel, instanța de apel reține că soluția primei instanțe de a examina și de a se pronunța asupra acuzației formulate în limitele dispoziției art.328 alin.(1) Cod penal, cu excluderea sintagmei „*intereselor publice*”, este conformă atât exigențelor legalității incriminării, cât și principiului aplicării legii penale mai favorabile.

În acest sens, Colegiul relevă că prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) (sesizările nr.113g/2016 și nr.8g/2017) nr. 22 din 27.06.2017, s-a declarat neconstituțional textul ”*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002. S-a recunoscut constituțional textul ”*dacă aceasta a cauzat daune în*

proporții considerabile [...] drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Prin urmare, după pronunțarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017, existența unor preținse daune cauzate „*intereselor publice*” nu mai reprezintă un element constitutiv al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, susceptibil de a fundamenta răspunderea penală a unei persoane. În consecință, instanța era obligată să excludă din conținutul acuzației acel element normativ declarat neconstituțional și să verifice întrunirea celorlalte elemente ale componenței de infracțiune rămase în vigoare.

Totodată, Colegiul constată că această intervenție asupra conținutului juridic al învinuirii nu constituie o modificare a acuzației în sensul agravării situației inculpaților și nici nu depășește limitele sesizării instanței stabilite de art.325 Cod de procedură penală. Dimpotrivă, excluderea unui element al acuzației rezultat din declararea neconstituționalității unei părți a normei de incriminare are ca efect restrângerea sferei faptelor imputabile și diminuarea întinderii acuzației penale formulate împotriva inculpaților.

În aceste condiții, deși PUIU Albert și CEBAN Victor au fost puși sub învinuire și judecați pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, și anume: *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile **intereselor publice**, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice*, fără a modifica esența acuzației și fără a agrava situația juridică a inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor, instanța a procedat corect la încadrarea juridică a faptelor în baza art.328 alin.(1) Cod penal, reținând exclusiv forma normei rămasă în vigoare după controlul de constituționalitate, și anume: *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, adică cu excluderea calificativului daune în proporții considerabile intereselor publice*.

9. Colegiul Penal, în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în comiterea faptelor incriminate, astfel că la acest capitol se rețin drept declarative argumentele inculpaților cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

Audiind opiniile participanților la proces și cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt, și anume PUIU Albert și CEBAN Victor, au comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit*

limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Cu referire la motivele invocate de apărare și inculpați, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpaților or aceștia urma să fie achitați de sub învinuirea adusă, pe motiv că materialele cauzei penale nu conțin nici o probă pertinentă și concludentă care ar demonstra vinovăția acestora, Colegiul penal constată că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului PUIU Albert în baza art.328 alin.(1) Cod penal (2 episoade) și a inculpatului CEBAN Victor în baza art.328 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale inculpaților reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea faptei și prezența în acțiunile lor a elementelor infracțiunii incriminate.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință referitor la recunoașterea vinovăției inculpaților pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6 par.1 din Convenție, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

10. Prin justificarea probelor cercetate, Colegiul determină ca fiind dovedită vinovăția inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în comiterea infracțiunilor pentru care au fost deferiți justiției.

Inculpatul PUIU Albert fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel, a comunicat că declarațiile făcute în instanța de fond le susține și în instanța de apel,. Suplimentar a menționat că la faptul că DOBROVOLSCAIA a fost însărcinată a fost o reacție legală a instituției penitenciarului când s-a depistat asta, asta a fost raportat, dumneai a dat explicații și a zis ca s-a întâmplat cu cineva când a fost la întrevederi. Peste un an de zile, dumneai a declarat că a fost violată de 3 ori, în urma unor întrevederi ilegale organizate de către dânsul (PUIU Albert) și CEBAN Victor. După asta, la finele examinării la fond, a prezentat materiale care confirmau că el la mass-media a prezentat multe materiale care dovedeau că era împotriva sistemului penitenciar, fapt care a condus ca cineva din conducere să-i fabrice acest dosar. În general, nu este un mator care să confirme că ar fi organizat pretinsele întrevederi ilegale, astfel, toată învinuirea se bazează doar pe declarațiile pretinsei părți vătămate, care au fost de fiecare dată diferite, nimeni nu

a mai constatat care e adevărul. Ba spunea că e violată, apoi că a fost de vreo 15-17 ori la întrevederi de bună voie, fiind o deținută din celulă care declară ce a avut loc la dânsul în biroul de serviciu, lucruri care nu au avut loc și nu sunt de nimeni confirmate.

Inculpatul PUIU Albert fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, fiindu-i explicate prevederile art.66 alin.(2) pct.8) Cod de procedură penală, potrivit căruia are dreptul să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa, a acceptat să depună declarații menționând că de la data deschiderii anchetei nu s-a schimbat nimic. Îi este clară învinuirea, vina nu și-o recunoaște, suplimentar susține declarațiile prezentate în formă scrisă.

La întrebările acuzatorului de stat, inculpatul a declarat că deținuta DOBROVOLSCAIA Valeria a avut dreptul la întrevederi, dar cu referire la faptul că, a apărut sarcina, poate spune că astfel de situații au mai existat, și anume se referă la relații neregulate. Nu exclude că aceste relații au avut loc, dar aceasta nu înseamnă că au fost la indicațiile acestuia. În declarații a indicat faptul că, a aplicat cet. DOBROVOLSCAIA muștrare, reieșind din acestea, doamna DOBROVOLSCAIA și-a schimbat de mai multe ori declarațiile.

Potrivit explicațiilor scrise prezentate de către inculpatul PUIU Albert instanței de judecată și anexate la actele cauzei, din cele incriminate acestuia nimic nu recunoaște, careva acțiuni sau inacțiuni care pot fi calificate drept infracțiuni nu a comis. A fost angajat în sistemul penitenciar în primăvara anului 2008 în funcția de șef al secției securitate, ulterior avansat în funcția de Șef adjunct al P-13. În anul 2011 acesta personal a decis să scoată la iveală grave ilegalități ce aveau loc în sistemul penitenciar. A participat la emisiuni de la Publika TV unde a denunțat căile de pătrundere a drogurilor în penitenciare. De asemenea, acesta este unul din principalii care a contribuit la inițierea documentării și pornirii cauzei penale împotriva a mai mulți factori de decizie și colaboratori din sistemul penitenciar, pentru favorizarea organizației criminale MACHENA (hoțul în lege MOSCALCIUC Vladimir cu aliasul „MACHENA”). Tot acesta a inițiat și documentat un șir de anchete de serviciu în privința deținuților și a colaboratorilor sistemului penitenciar. Una din anchetele de serviciu poate servi întrevederea ilegală a medicului stomatolog PLĂMĂDEALA Ala cu deținutul Pereu, fiind documentați cum acestea întrețineau relații sexuale chiar în biroul de serviciu din Penitenciarul nr. 13. Materialele pe ancheta menționată, anterior au fost anexate la prezenta cauză penală. La fel, din anchetele inițiate de acesta poate servi și ancheta de serviciu pentru relațiile neregulate între deținutele DADBAEVA și BONEVA cu deținutul NICHIFOR Adrian organizate de către ofițerul de serviciu al P-13 Chișinău, TRINCA Ion (ulterior condamnat pentru acest fapt). Executorul petrecerii anchetei date a fost desemnat de acesta - CEBAN Victor, colaboratorul secției securitate din cadrul Penitenciarului nr. 13. Materialele pe ancheta menționată, anterior au fost anexate la prezenta cauză penală. Pentru aceste inițiative ale sale cu scop de a combate ilegalitățile din sistemul penitenciar, ulterior de către factori de decizie din sistemul penitenciar (DIP, Penitenciarul nr. 13, ș.a.) i-au fost fabricate dosare penale în care deținuții au fost impuși sau „convinși” de a

denunța împotriva sa fapte care nu au avut loc. Ca unul din exemple poate servi cazul cu CANTÎR Tatiana, care a fost condamnată recunoscând că a fost impusă să depună denunț fals împotriva sa și a lui CEBAN Victor. În cazul dat a avut noroc de faptul că, fapta incriminată de CANTÎR Tatiana, care chipurile a avut loc în incinta Direcției de combatere a Crimei Organizate la Buiucani, Chișinău a fost combătută cu înregistrările video care au demonstrat că în acel timp acesta cu CEBAN Victor se aflau la Spitalul Republican din sectorul Telecentru. Deciziile de condamnare sunt anexate la materialele prezentei cauze penale. Cu partea vătămată nu sunt în niciun fel de relații. Pe DOBROVOLSCAIA Valeria o cunoaște ca deținută a Penitenciarului nr. 13 aproximativ din anii 2010-2011. Conform deciziei de aplicare a sancțiunilor, care a fost anexată la materialele cauzei, pentru încălcarea condițiilor de detenție lui DOBROVOLSCAIA Valeria i-a aplicat muștrare. Din cauza acestei muștrări, conform certificatelor anexate de asemenea se constată că, deținutei nu i-au fost calculate zile privilegiate, care eventual ar fi contribuit la eliberarea mai devreme de termenul stabilit. După părerea sa, această sancțiune cu consecințe a putut servi drept motiv, pentru ca DOBROVOLSCAIA Valeria să declare calomnios pe acesta niște pretinse ilegalități, ordine ilegale ș.a.m.d. În adresa lui CEBAN Victor nu a dat careva ordine de organizare a întreprinderilor ilegale mai ales între deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria. Careva recompense bănești de la acestea nu a cerut și nici nu a primit. Despre faptul constatării sarcinii la DOBROVOLSCAIA Valeria a aflat de la DIP, care au inițiat o anchetă de serviciu pe acest fapt, materialele căreia de asemenea au fost anexate la prezenta cauză penală, îndeosebi prima declarație a dnei DOBROVOLSCAIA Valeria depusă în scris angajaților DIP. Conform regulamentului cu escortarea deținuților la întreprinderi, inclusiv cu avocații, cu rudele etc., se ocupau colaboratorii serviciului regim și supraveghere care înregistrau toate deplasările și întreprinderile în registrele sale interne. Pe DOBROVOLSCAIA Valeria niciodată nu a chemat-o la acesta în birou, deoarece era să fie făcută mențiune în registrul de audiere a deținuților. NICHIFOR Adrian anterior la fel ca și alți deținuți a fost folosit de a se învinovăți în fapte pe care nu le-a comis. Nu exclude că, din cauza anchetei de serviciu inițiate de acesta și poruncite lui CEBAN Victor, NICHIFOR Adrian a fost mai ușor de convins ca să depună mărturii false împotriva acestuia și a lui CEBAN Victor. Procesul de „convingere” a lui NICHIFOR Adrian vede pe toată evoluția care arată cum la început acesta a avut statut de bănuț, apoi transformat în martor și apoi refuzându-se de toate declarațiile date pe acest caz. Presiunile asupra lui de către careva factori de decizie din DIP se observă lejer pe statistica de transferuri ale acestuia dintr-un penitenciar în altul întru-n interval de timp scurt. Din aceste motive încă o dată declară că, tot ce i s-a incriminat acestuia, declarate de către DOBROVOLSCAIA Valeria în diferite formate în diferite perioade precum că, acesta a organizat 3 violuri, apoi 15-17 întreprinderi și relații sexuale de bună voie nu corespund realității (vol. 7, f. d. 111-113).

În cadrul ședinței de judecată, în instanța de fond inculpatului CEBAN Victor fiindu-i explicate prevederile art.66 alin.(2) pct.8) Cod de procedură penală, potrivit căruia are dreptul să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa, a declarat că îi este clară învinuirea,

vina nu și-o recunoaște în mod categoric, suplimentar susține declarațiile prezentate în formă scrisă.

Potrivit explicațiilor scrise prezentate de către inculpatul CEBAN Victor instanței de judecată și anexate la actele cauzei, din cele incriminate acestuia nimic nu recunoaște, careva acțiuni sau inacțiuni care pot fi calificate drept infracțiune acesta nu a comis. A fost angajat în sistemul penitenciar la sfârșitul lunii iunie 2008 în funcția de specialist serviciul securitate al P-13 Chișinău, responsabil de posturile 4, 5, 6 al blocului de regim nr. 1. Tot în acea perioadă era și responsabil de anchetele de serviciu. Una din anchete de serviciu pe care a dus-o, a fost ancheta de serviciu pentru relațiile neregulamentare între deținuții DADBAEVA și BONEVA cu deținutul NICHIFOR organizate de către ofițerul de serviciu al P-13 Chișinău, TRINCA Ion. Ancheta de serviciu i-a fost transmisă spre executare de către șeful adjunct al penitenciarului PUIU Albert. De la PUIU Albert careva indicații ilegale cu privire la organizarea întrevederilor între DOBROVOLISCAIA și NICHIFOR nu au fost nicio dată, la fel și oarecare alte indicații ilegale acesta niciodată nu a primit nici de la PUIU Albert și nici de la orice altă persoană din conducerea P-13 Chișinău în acea perioadă. Cu partea vătămată nu a avut niciun fel de relații. Despre partea vătămată pentru prima dată a auzit când se vehicula despre sarcina unei deținute, dar nu știa numele ei. Pentru prima dată a aflat numele DOBROVOLISCAIA abia în anul 2014 când a fost recunoscut în calitate de bănuit și ulterior învinuit, tot în acea perioadă pentru prima oară a văzut cum arată ea. Pe deținutul NICHIFOR nicio dată nu l-a escortat la nicio întrevedere. Biroul de muncă al acestuia se afla în blocul administrativ cu nr. 10, ”sub bașcă” nici acesta și nici oricare alt colaborator al serviciului securitate birouri nu avea. ”Sub bașcă” se aflau doar birourile destinate avocaților. Cu escortarea deținuților la întrevederi, inclusiv cu avocații, cu rudele etc., se ocupau colaboratorii serviciului regim și supraveghere care nu se subordonau acestuia, el nu avea nici posibilitatea să-i dea careva indicații. La posturile interne sunt încăperi de serviciu al supraveghetorilor, unele sunt chiar și fără uși. Acces aveau toți colaboratorii care vin la posturi să lucreze. Cheile de la ușile de intrare în celule erau standarde la toate ușile, doar numai celulele destinate pentru deținuții pe viață mai aveau o cheie specială. Foarte multe uși se deschideau cu ajutorul pixului, cu o țință, cuțit, șurubelniță, etc (vol. 7, f. d. 114-115).

11. Indiferent de faptul că inculpații PUIU Albert și CEBAN Victor, în cadrul ședinței de în instanța de fond și apel nu au recunoscut vinovăția, săvârșirea infracțiunilor incriminate este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume:

Fiind audiată în ședința de judecată în instanța de fond, partea vătămată DOBROVOLISCAIA Valeria, care fiind preîntâmpinată de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că îi cunoaște pe CEBAN Victor și PUIU Albert. Nu este în relații de rudenie, nu are careva relații cu aceștia, nici ostile nici de prietenie. La faza de urmărire penală a fost audiată, susține declarațiile date. Au fost modificări la darea de declarații în privința lui NICHIFOR Adrian. Declarațiile date la urmărirea penală au fost veridice și le susține. A fost anterior audiată, la un alt judecător. Susține declarațiile date în ședința de judecată, la alt judecător

care examina cauza. Nu a înaintat careva acțiune civilă. Nu are de declarat ceva suplimentar. Aceasta a avut loc în anul 2010, nu ține minte sigur datele. Își aștepta sentința, în Penitenciarul nr. 13. În cameră se aflau mai multe femei. Într-o seară a sunat un telefon mobil, a solicit-o pe aceasta la telefon, o durea dintele și nu a luat receptorul pentru a comunica cu persoana care o solicitase la telefon. După aceasta, au sunat repetat, iar aceasta nu știa cine sună. Nu îl cunoștea pe NICHIFOR Adrian. Într-o sâmbătă, a mers împreună cu prietena sa la medicul stomatolog din penitenciar, și era medicul de serviciu. Mergând din celulă spre cabinetul medicului, în urma lor se afla NICHIFOR Adrian și GAVRILIȚĂ Vasile. Au mers la medicul stomatolog, mai întâi a intrat prietena sa, apoi aceasta. Medicul a consultat-o și când a deschis ochii, în cabinet era o persoană, pe care a rugat-o să iasă. Persoana pe nume Adrian NICHIFOR, care se simțea liber acolo, și credea că nu este un deținut. A întrebat-o cum se numește și i-a zis că este agresivă și needucată. Alături de cabinetul medicului stomatolog este o sală de sport, unde își așteptaseră prietena. După aceasta, s-au întors în celulă, apoi a sunat telefonul și s-a prezentat Adrian NICHIFOR. La mențiunea acesteia de a-i spune că nu îl cunoaște, acesta i-a zis că va procura un televizor pentru a-l privi și a vedea cine este Adrian NICHIFOR. Astfel, Adrian NICHIFOR a început să o curteze. Pentru început a transmis un pachet cu produse alimentare, iar după aceasta iarăși a sunat-o și i-a zis că este controversatul Adrian NICHIFOR. Fetele din celulă vorbeau în locul ei la telefon, la care i-a zis iarăși că este o needucată. Apoi a început să transmită diferite pachete. În celulă este grea situația și a început să comunice cu el, pentru că avea interes, pentru că o curta, avea grijă de aceasta. Refuzaseră alte cereri ale lui, dar comunica la telefon. Apoi i-a zis că nu poate comunica la telefon în continuare, după care el i-a procurat un nr. de telefon. Adrian NICHIFOR se afla într-o altă celulă. S-a înțeles cu administrația să nu aibă percheziții și să nu aibă probleme. Peste o perioadă, a înțeles că avea influență și nu au mai fost efectuate percheziții în celulă și din partea administrației era un alt comportament față de aceasta. Peste o perioadă de timp, el a dispărut, și nu a mai sunat-o. Într-o zi a fost telefonată pentru a merge și a se consulta cu un avocat, pentru că nu avea un avocat. În celulă în care s-a aflat, o doamnă i-a spus că are un avocat care o va ajuta să depună Apel la sentința pentru care a fost condamnată. După aceasta, a discutat cu avocatul ZMEU Alexandru, care a fost la Penitenciar și care i-a dat careva consultații. După aceasta, a fost condusă de către CEBAN ***** în odaia pentru avocați. Ține minte că odaia se afla la etajul 2, acolo mai erau careva odăi mici cimentate. Anterior nu a mai fost în acea odaie. CEBAN ***** a condus-o în odaie, după care a închis ușa după aceasta și a plecat. Tot atunci, dintr-o altă parte a odăii, a intrat Adrian NICHIFOR care a salutat-o, iar acesteia i s-a părut amuzant ca oricărei fete. El a avut grijă de aceasta anterior și a socotit că nu este în pericol. I-a propus să iasă cu el anterior, însă refuzaseră. Atunci, a comunicat cu el, și dacă avea să strige credea că nu aveau să o înțeleagă cei din afara odăii, odaia era îngrijită și avea reparație. După acesta a înțeles că totul a fost organizat, anume întâlnirea lor din acea zi. După aceasta, s-au întâlnit foarte des. La el are câteva pretenții, băitul său are 9 ani. Întâlnirile acestora erau organizate foarte des, unde era posibil, în diferite cabinete. După aceasta, a înțeles că pentru asta se achita. Într-o zi a fost chemată de d-nul Albert PUIU la el în birou, care era șef interimar al Penitenciarului. A avut o discuție rapidă. În acea perioadă aceasta credea că

este amuzant ce se petrecea. Relația acesteia împreună cu Adrian NICHIFOR s-a încheiat în martie 2011, când a aflat că este însărcinată și administrația cunoștea aceasta. Toți cunoșteau că acesta se întâlnește cu Adrian NICHIFOR, care își hotăra toate problemele cu bani. Medicul a anunțat-o despre sarcină, iar peste o perioadă a chemat-o la d-nul PUIU Albert în biroul dumnealui, și au discutat despre situația ei de sarcină și i s-a zis să nu discute despre aceasta cu cineva. D-nul Albert PUIU i-a zis că va găsi o persoană, i-au dat o copie xerox a buletinului acestei persoane, precum că ar fi însărcinată de la ROTARI Dumitru. Au învățat-o cum să scrie cerere, au organizat totul, și au scos-o la lucru în incinta Penitenciarului, totul s-a petrecut foarte repede, și a pierdut legătura cu Adrian NICHIFOR, care a sunat-o o dată și a întrebat-o dacă vrea careva bani. D-nul Albert PUIU a preîntâmpinat să facă avort sau să lase copilul. A făcut totul cum i-au spus până la o perioadă când a înțeles că este singură. Când a mers la lucru, ROTARI Dumitru a dispărut. Era însărcinată și o purtau de la Penitenciarul Central la Pruncul, de la Pruncul la Centrală, și informația a ieșit cumva puțin în presă referitor la sarcina sa. Avea 20 de ani și nu realizase ce se petrece, mama sa i-a zis să se descurce cumva singură. Au scos-o de la serviciu, și toți au uitat de acesta, începând cu rudele, și restul. Nimeni nu s-a interesat despre ea. PUIU Albert și CEBAN Victor au luat sume de bani pentru aceasta, sau folosit de ea. Adrian NICHIFOR a confirmat că copilul este al său, a confirmat că a achitat bani pentru întâlnirile acestora. Acum nu poate schimba nimic. Nu vrea ca să îi achite suferințele avute, dar să realizeze că au trecut ani și o doare, că a crescut acest copil în detenție. Toți erau înțeleși între ei, și nimeni nu a susținut-o. Ana URSACHI era avocatul acesteia în acel timp, poate pentru cineva asta era un interes. A fost uitată de toți cu problemele sale. Patru luni de sarcină o amenințau, pentru a nu spune cuiva ceva. La propunerea lui PUIU Albert de a face avort, nu a acceptat, a lăsat copilul, și nu îi pare rău. NICHIFOR Adrian tot a amenințat-o, și îi zicea să nu povestească nimic, a fost preîntâmpinată și de administrație de a nu divulga careva informație despre sarcină. La 20 de ani, a avut mult stres și a trecut peste multe. Nu vrea nimic, dar apelează la sovestea. Crede că administrația trebuia să oprească cele ce se petreceau în Penitenciar, ca să fie protejați. Nu știe ce să mai adauge, are un băiat, iar acum nu contează pentru aceasta ca NICHIFOR Adrian să îl recunoască ca fiu. Până în prezent este urmărită. Copilul este sănătos, dar a fost în mare stres și preîntâmpinată din partea lor. Nu are nevoie de încasarea unei sume pentru pagubă morală și materială. Vrea ca PUIU Albert și CEBAN Victor să recunoască că nu s-au comportat omeneste prin faptele sale. A realizat apoi că o vindeau prin penitenciar, iar NICHIFOR Adrian era cel care o cumpăra, tot în penitenciar. Consideră că nu a fost respectat statutul de executare în penitenciar. Nici PUIU Albert și CEBAN Victor nu respectau regulamentul penitenciarului, din cauza banilor. Nu a zis că administrația Penitenciarului nr. 13 nu au susținut-o. Consideră că atât PUIU Albert și CEBAN Victor sunt vinovați. NICHIFOR Adrian este tatăl copilului său, dar aceasta are ce are cu el.

La întrebările apărătorului inculpaților, Nicolae POSTOLACHI, partea vătămată a mai comunicat instanței că a mers la medicul stomatolog, care a consultat-o. Despre sumele de bani i-a zis și Adrian NICHIFOR, precum că PUIU Albert și CEBAN Victor au

primit bani pentru organizare. La discuțiile dinte aceasta și PUIU Albert nu ține minte dacă a mai participat cineva.

La întrebările inculpatului PUIU Albert, partea vătămată a indicat că consideră că Adrian NICHIFOR a spus adevărul precum că ar fi plătit lui PUIU Albert și CEBAN Victor pentru organizare. Ce ține de faptul dacă a fost viol sau nu, aceasta ține de aceasta și de Adrian NICHIFOR . A avut cel puțin 15 întrevederi cu Adrian NICHIFOR . Nu a auzit ca d-nul PUIU Albert să dea careva indicații d-nului CEBAN Victor. Nu cunoaște cine a organizat întrevederea ei cu Adrian NICHIFOR , în ziua de sâmbătă când a mers la medicul stomatolog. Mai mult Victor CEBAN o conducea la întrevederi.

La întrebările inculpatului CEBAN Victor, partea vătămată a indicat că mai mult CEBAN Victor o conducea la întrevederi, anume la întâlnirile cu Adrian NICHIFOR .

La întrebarea apărătorului inculpaților, Nicolae POSTOLACHI, partea vătămată a declarat că GAVRILIȚA Vasile se afla în cameră cu Adrian NICHIFOR și l-a văzut la stomatolog, Vanea "boxer" felicita deținutele la sărbători. Alte relații nu a avut cu nimeni.

La întrebările inculpatului PUIU Albert, partea vătămată a menționat că l-a văzut pe NICHIFOR Adrian la Penitenciarul Pruncul, după sticlă, întrevederea a avut loc la et. 2. Când a născut la Pruncul, s-au certat pentru toate cele întâmplare. Nu va răspunde dacă la Penitenciarul Pruncul a primit careva colete de la ROTARU Dumitru.

La întrebările inculpatului CEBAN Victor, partea vătămată a menționat că tot ce ține de aceasta și NICHIFOR Adrian, vor clarifica între ei. I s-a pus o sancțiune disciplinară pornită împotriva acesteia, dar nu ține minte care anume. De la procedura disciplinară, nu ține minte dacă au fost careva consecințe. După aplicarea sancțiunii disciplinare, își aduce aminte că a fost pentru puțin timp angajată, a lucrat în croitorie, dar nu ține minte dacă pentru acea muncă i s-au scos zile din sentință.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, partea vătămată a invocat că solicită să nu mai fie prezentă în ședințele de judecată care vor avea loc, nu mai vrea să meargă în ședințe pentru că o influențează. Solicită examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul SUVAC Pavel, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că din sală îi cunoaște pe PUIU Albert și CEBAN Victor (arată spre inculpați). A activat împreună cu aceștia la Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău. În relații ostile cu aceștia nu se află. Cunoaște că a fost invitat pentru a fi audiat în legătură cu cazul DOBROVOLSCAIA, numele căreia nu îl amintește. Menționează că, pe prezenta cauză a mai fost audiat la faza de urmărire penală și își menține declarațiile pe deplin făcute la acea etapă.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, martorul a relatat că în perioada septembrie 2010 - februarie 2011 activa în cadrul P-13, serviciul securitate. În acea perioadă DOBROVOLSCAIA se afla în Detașamentul Gospodăresc din cadrul P-13, fiind ca deținută. Nu cunoaște dacă aceasta a avut careva întrevederi cu altcineva în afară de rude. Așa persoană ca NICHIFOR Adrian cunoaște, a fost deținut în P-13, probabil și este și acum în detenție, dar nu cunoaște dacă acesta a mai avut și alte întrevederi cu altcineva în afară de rude și membri a familiei. Careva bunuri de la

NICHIFOR către DOBROVOLSCAIA prin intermediul acestuia nu au fost transmise. Pe NICHIFOR în alte locuri pentru întrevederi nu l-a dus. Nu cunoaște dacă în perioada cât activa, NICHIFOR a fost mutat dintr-o celulă în alta. Locuri confidențiale pentru deținuți în cadrul Penitenciarului nr. 13 nu sunt, doar birouri de serviciu.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul OLARU Ion, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că din sala de judecată nu cunoaște pe nimeni. A mai fost audiat pe acest dosar, legat de fosta condamnată DOBROVOLSCAIA Valeria, nu cunoaște ce calitate are dumneaei pe acest dosar. La faza de urmărire penală a fost audiat, susține pe deplin cele declarate la faza de urmărire penală și confirmă că a spus adevărul.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, martorul a relatat că în perioada anului 2011 activa în calitate de Inspector a Serviciului Securitate a Penitenciarului Rusca. Nu ține minte perioada de deținere a dnei DOBROVOLSCAIA Valeria, ea se ducea - venea, a fost deținută la ei în penitenciar - la Rusca, a cunoscut-o în perioada anului 2011, era etapată la Penitenciarul 13, apoi la Penitenciarul 16. Nu are careva relații de rudenie cu doamna, o cunoaște ca deținută. Când a cunoscut-o, fizic arăta ca oricare deținută. În atribuțiile acestora, sunt ca de exemplu la primirea condamnaților - participă la verificarea lucrurilor personale, erau implicați în verificarea condamnaților pentru a nu avea obiecte interzise pentru a fi introduse în penitenciar. Nu cunoaște dacă în perioada în care a cunoscut-o, anul 2011 era însărcinată, nu a avut cu dumneaei careva discuții despre sarcină. Persoanele care solicitau de a avea întrevederi cu condamnații, îi verifica dacă într-adevăr constituie rude de gr. 1, după care introducea în cartela de evidență întrevederile care aveau loc. A participat la verificarea lucrurilor personale a dnei DOBROVOLSCAIA Valeria, a dat de un xerox la un buletin, dumneaei a spus că este concubinul său, a verificat, iar persoana dată nu era inclusă în cartela de evidență, nu ține minte numele persoanei. La moment nu își aduce aminte numele persoanei din copia buletinului găsit, în audierile date anterior a menționat numele, iar acum nu își aduce aminte. Susține declarațiile date anterior.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond din 01.07.2021, martorul NICHIFOR (*****) Adrian, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a solicitat ca avocata acestuia să facă cunoștință cu materialele cauzei, se numește MIROLIUBOV Rodica, și cere a fi asistat în dosarul respectiv, pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, apoi să se consulte pentru că are probleme cu memoria. Nu ține minte ce a avut loc cu 10 ani în urmă. Consideră că nu poate da în acest dosar careva declarații pentru că nu își aduce aminte, și pentru ca declarațiile să nu fie folosite contra sa. Refuză să dea răspuns la careva întrebări acordate de participanții la proces. Dacă avocata îi va aduce la cunoștință informația referitor la dosar, se va prezenta în altă ședința de judecată.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond din 17.02.2022 prin teleconferință, martorul NICHIFOR (*****) Adrian, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a relatat că datele sale din anchetă nu s-au schimbat. Nu poate susține careva mărturie pe care nu le ține minte având în vedere că de la evenimente au trecut 12-14 ani. Refuză să

dea careva răspunsuri la întrebările adresate de către participanții la proces deoarece nu ține minte.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, martorul a declarat că pe cazul dat nu ține minte să fi dat declarații la procuror, ofițer și în instanța de judecată. Nu știe pe ce caz a fost invitat de a fi audiat astăzi în ședință. Așa persoane ca PUIU Albert și CEBAN Victor poate îi cunoaște, poate nu, dar exact nu poate spune. Nu se poate expune dacă inculpații prezenți în sală îi cunoaște, întrucât calitatea imaginii este rea. În carnetul medical personal sunt date care arată că suferă de o boală, iar conform certificatului medical prezentat de procuror astăzi în ședință, starea sa de sănătate este una satisfăcătoare, nu bună. Acesta a suferit un atac cerebral și mai bine cunoaște despre starea sănătății sale. Nu cunoaște despre ce declarații îl întreabă acuzatorul de stat, deoarece nu le-a citit niciodată. Nu susține declarațiile anterioare pe care le-a făcut, nu infirmă și nu confirmă nimic deoarece nu ține minte.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul GAVRILIȚA Vasile, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că din sala de judecată îi cunoaște vizual pe domnii PUIU și Victor. Cunoaște că au statut de învinuiți/inculpați. Nu este în grad de rudenie cu niciunul din ei. Pe prezenta cauză penală a mai fost audiat de mai mult ori, inclusiv și în instanță, la judecătorul d-nul BALAN. Susține cele declarate în cadrul instanței, dar solicită a face cunoștință cu procesul-verbal de audiere, întrucât a trecut mult timp. Susține cele declarate în instanța de judecată anterior, însă nu susține declarațiile oferite la faza de urmărire penală, întrucât a fost impus de a da declarații neveridice de către OCHIȘOR, MUNTEANU și VOLOȘIN, foști colaboratori ai Penitenciarului nr. 13. În instanța de judecată am declarat totul cum a fost în realitate, nu a fost impus de nimeni. Susține pe deplin declarațiile de la f.d. 172-173, Vol. 6, iar ceva nou nu are de adăugat, din contra, a uitat careva detalii. Este de acord de a răspunde la întrebările participanților la proces. Concretizează că acesta cunoaște despre controlul efectuat asupra procurorului Alexandru Chirița.

La întrebarea apărătorului inculpaților, Nicolae POSTOLACHI, martorul a declarat că pe teritoriul Penitenciarului nu a fost escortat categoric, cu atât mai mult, d-nul PUIU pe teritoriu nu escorta, având o funcție administrativă în cadrul Penitenciarului.

La întrebarea inculpatului PUIU Albert, martorul a declarat că din câte își amintește la Penitenciarul nr. 13, fiecare bloc avea angajații săi. La ei în cadrul Serviciului de Securitate era d-nul Leonid, îi pare că, iar în caz de necesitate, la ei veneau cei ce erau de serviciu pe hol. Dacă pe NICHIFOR l-a scos cineva, nu ține minte așa ceva, mai precis că nu. A fost o situație când procurorul Alexandru Chirița i-a adus o foaie cu depozițiile care urmează să le susțină în instanță.

La întrebarea inculpatului CEBAN Victor, martorul a menționat că atunci era escortat la Penitenciar.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, martorul a susținut că în 2010-2011 se afla în incinta Penitenciarului nr. 13, executa o pedeapsă. Concretizează că semnăturile din Vol. I la declarațiile sale oferite la faza de urmărire penală îi aparțin. Nu ține minte când a fost eliberat din Penitenciarul nr. 13, ori 2010-2011,

pentru acesta mare diferență nu este, dacă ridică documentele, poate concretiza. La șeful Penitenciarului, d-nul MUNTEANU, s-a adresat în formă scrisă și verbală cu plângeri, dar acestea dispăreau. Ulterior s-a adresat la Procuratura Generală, și cea Militară, dar fără vreun careva rezultat, de acesta râdeau toți. Nu s-a adresat cu jumătate de an în urmă când a ieșit ultima dată din Penitenciar să depună o plângere pe marginea presiunii angajaților deoarece nu a văzut necesitatea, era bucuros că a ieșit din penitenciar și nu mai avea nevoie de nimic. A fost maltratat de către colaboratori, era mutat din celulă în celulă cu alți deținuți, putea fi percheziționați de 3 ori pe zi. Concretizează că până a se prezenta la acesta procurorul Alexandru Chirița, se întâlnea cu OCHIȘOR, MUNTEANU și VOLOȘIN, foști colaboratori ai Penitenciarului nr. 13 care îi spuneau ce declarații trebuie să dea împotriva lui PUIU și CEBAN. A stat o perioadă în celulă cu NICHIFOR, vedea când acesta iese din celulă la întâlniri. Nu ține minte să avut vreun careva discuție cu NICHIFOR despre DOBROVOLSCAIA. Nu ține minte ca NICHIFOR să vorbit despre viața personală cu DOBROVOLSCAIA. A scris și la Departamentul Penitenciarelor despre inacțiunile sau acțiunile ilegale efectuate de colaboratori.

În temeiul încheierii protocolare a instanței au fost date citirii de către acuzatorul de stat în ședința de judecată a declarațiilor martorului ALA Ecaterina potrivit cărora, din martie 2010 a cunoscut-o pe DOBROVOLSCAIA Valeria, ambele se dețineau în aceeași celulă 112 a Penitenciarului nr. 13 Chișinău până la 21 februarie 2011. Aproximativ în luna septembrie 2010 a fost apelată la telefonul mobil de către o persoană care s-a prezentat ca Vasile și i-a solicitat să discute cu Lera DOBROVOLSCAIA. I-a spus că DOBROVOLSCAIA doarme, apoi a discutat cu un alt domn ce s-a prezentat ca Adrian solicitând-o la fel pe DOBROVOLSCAIA și lui Adrian i-a spus că Valeria doarme și că o doare un dinte. După orele 21:00 a aceleiași zile când DOBROVOLSCAIA s-a trezit ia transmis că a fost telefonată la telefonul său de 2 bărbați, DOBROVOLSCAIA i-a spus că telefonul său era deconectat. Apoi DOBROVOLSCAIA a telefonat pe numărul de pe care fusese apelată și a dus o discuție de circa o oră, după care DOBROVOLSCAIA i-a spus că vor pleca a doua zi la medic. A doua zi ea și DOBROVOLSCAIA au fost chemate la medicul dentist fiind conduse de către cineva din colaboratorii penitenciarului, necătând la faptul că de circa o lună solicitau să fie conduse la medicul dentist. La dentist pe coridor i-a văzut pe NICHIFOR Adrian și un deținut despre care cunoștea că se numește Vasile și este de baștină din or. Călărași, împreună cu care a intrat la dentist la primire. După ea în biroul dentistului a intrat și NICHIFOR cu DOBROVOLSCAIA. Din acea zi DOBROVOLSCAIA a început să comunice mult cu NICHIFOR la telefon. Aproximativ peste 1-2 săptămâni de la vizita la medicul dentist DOBROVOLSCAIA a fost chemată la avocat, fapt care i-a uimit pe cei din celulă, deoarece DOBROVOLSCAIA nu avea avocat. DOBROVOLSCAIA s-a îmbrăcat frumos, s-a aranjat și a plecat, iar întorcându-se peste 30-40 min în celulă DOBROVOLSCAIA era un pic stranie, însă nervozitate sau plâns pe fața ei nu a observat. În prezența ei până la începutul luni noiembrie-decembrie 2010 DOBROVOLSCAIA a fost chemată la avocat de 3-4 ori, la administrația penitenciarului DOBROVOLSCAIA nu era chemată. La întoarcerea în celulă de la așa numitele întâlniri cu avocatul DOBROVOLSCAIA i-a comunicat să s-a întâlnit cu NICHIFOR cu care a întreținut rapoarte sexuale (vol. 1, f. d. 191-195).

În temeiul încheierii protocolare a instanței au fost date citirii de către acuzatorul de stat în ședința de judecată a declarațiilor martorului MORGUNOVA Antonina potrivit căroră, o cunoaște pe DOBROVOLSCAIA din copilărie sunt consătențe, iar în luna octombrie 2010 s-a deținut cu ea în celula 112 a Penitenciarului nr. 13 împreună cu Ala Ecaterina în acea perioadă DOBROVOLSCAIA era chemată o dată în 2 zile la avocat sau în blocul administrativ de către PÎNTEA Cristian și CEBAN Victor. DOBROVOLSCAIA lipsea din celulă de la 40 min la 2 ore. PÎNTEA Cristian și CEBAN Victor puteau să intre și să-i spună să se gătească la ce DOBROVOLSCAIA își schimba hainele și își aranja părul, apoi era scoasă din celulă. Cunoștea că DOBROVOLSCAIA se cunoștea cu deținutul NICHIFOR , însă nu i-a comunicat despre careva relații mai speciale. La întoarcerea de la avocat sau blocul administrativ, careva leziuni corporale la DOBROVOLSCAIA nu a observat la fel nu a văzut-o să plângă, la fel DOBROVOLSCAIA nu a spus niciodată că nu vrea să iasă din celulă, sau că este constrânsă să întrețină rapoarte sexuale, iar în vara anului 2011 deținându-se cu DOBROVOLSCAIA în Penitenciarul nr. 7 Rusca a aflat că ea este însărcinată de la NICHIFOR Adrian (vol. 1, f. d. 198-199).

În temeiul încheierii protocolare a instanței au fost date citirii de către acuzatorul de stat în ședința de judecată a declarațiilor martorului VACARI Sergiu potrivit căroră, în anul 2010-2011 la postul nr. 1 situat în blocul pentru audieri „Bașcă” birouri de serviciu aveau colaboratorii SUVAC Pavel și CEBAN Victor, acele birouri nu erau numerotate, iar intrând în primul birou era o ușă ce ducea spre alt birou, însă în acea perioadă în acele birouri nu a avut ocazia să intre și nici de chei nu dispunea. De la colegi a auzit că CEBAN cu SUVAC au amenajat biroul interior aducând un pat, reșou și televizor. Șeful adjunct al penitenciarului în 2010-2011 PUIU Albert se afla în biroul nr. 11 a blocului administrativ în care nu era pat (vol. 1, f. d. 138-139).

12. *Vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate a mai fost demonstrată și prin următoarele mijloace materiale de probă administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul ședinței instanței de apel:*

- Procesul-verbal de examinare a documentelor din 04 decembrie 2013, conform căruia din dosarul personal al deținutului DOBROVOLSCAIA Valeria, ea s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău din 15.10.2009 până la 03.05.2011 când a ajuns în Penitenciarul nr. 7 Rusca.

Decizia Curții de Apel Chișinău în privința lui DOBROVOLSCAIA Valeria din 07.12.2010 a parvenit la 14.02.2011, iar titlu executori emis de Judecătoria Buiucani la 11.03.2011 a parvenit în penitenciar la 15.03.2011.

La 28.01.2011 lui DOBROVOLSCAIA i se aplică sancțiunea disciplinară Mustrare de către A. Puiu.

Conform extrasului din ordinul șefului P-13 nr. 25 din 09.03.2013 DOBROVOLSCAIA este numită la funcția de operator la mașinile de spălat în detașamentul de deservire, iar la 18.04.2011 prin ordinul nr. 34 DOBROVOLSCAIA este eliberată din câmpul muncii.

Prin scrisoarea șefului P-13 Chișinău nr. 2/3730 din 17.05.2011 șefului P-7 Rusca i se remite cererea condamnatei DOBROVOLSCAIA V. pe 3 foi pentru a fi anexate la dosarul personal, anexă, cererea lui DOBROVOLSCAIA din 11.04.2011 privind solicitarea înregistrării căsătoriei cu Rotaru D.A*****a.n., fișa de primire a cetățenilor din 26.04.2011 semnată de TURUTA și raportul specialistului asistent social TURUTA A. din 26.04.2011. În fișa de evidență a întrevederilor pe numele lui DOBROVOLSCAIA V. numele lui ROTARU D. ca rudă nu figurează.

Conform însemnărilor cu privire la întrevederi în perioada 2010-2011 DOBROVOLSCAIA a avut întvedere de scurtă durată la 16.11.2010 cu DOBROVOLSCAIA Eugenia cu o durată de o oră, la 18.02.2011 cu ROTARU D. cu o durată de 2 ore, iar la 07.04.2011 este bifat numele inscripția s/d 1 oră și nici o semnătură a persoanei responsabile.

La compartimentul coletelor la 18.02.2011 DOBROVOLSCAIA a primit un colet de la CRECIUN N. (vol. 1, f. d. 143-185).

- **Procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate DOBROVOLSCAIA V. din examinarea a documentelor din 13 martie 2014**, în cadrul căreia partea vătămată DOBROVOLSCAIA a arătat la birourile unde a discutat cu PUIU și unde a întreținut relații sexuale cu NICHIFOR A. (vol. 2, f. d. 21-38);

- **Procesul-verbal de examinare a informației electronice**, conform căruia s-a studiat articolele „Pușcăria noastră, cuibușor de nebunii” Scandal sexual de pe site-urile moldova.org și jurnal.md, în care se povestește despre DOBROVOLSCAIA ca deținută ce a întreținut rapoarte sexuale cu NICHIFOR și GAVRILIȚĂ în urma căreia a rămas însărcinată (vol. 3, f. d. 89-93);

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 479 din 08.12.2009, maiorul de justiție Albert PUIU este numit la funcția de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău (vol. 3, f. d. 123)

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 52 din 11.02.2010, maiorului de justiție Albert PUIU se acordă următorul grad special locotenent-colonel de justiție (vol. 3, f. d. 124).

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 379 din 09.08.2012, locotenent-colonelul de justiție Albert PUIU demisionează în rezervă (vol. 3, f. d. 127).

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 275 din 27.06.2008, Victor CEBAN este numit la funcția de specialist al serviciului securitate al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, fiindu-i acordat gradul special locotenent de justiție (vol. 3, f. d. 140).

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 258 din 10.08.2010 locotenentului de justiție Victor CEBAN i se acordă următorul grad special - locotenent major de justiție (vol. 3, f. d. 141).

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 255 din 26.09.2011 locotenentul major de justiție Victor CEBAN este numit la funcția de șef de sector în Penitenciarul nr. 15 - Cricova eliberându-l din funcția de specialist al serviciului securitate al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău (vol. 3, f. d. 142).

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 120 din 21.10.2013 locotenentul major de justiție Victor CEBAN este trecut în rezervă (vol. 3, f. d. 146).

13. Totodată, în vederea asigurării respectării principiilor contradictorialității și egalității armelor în procesul penal, la cererea părții apărării, instanța de judecată a admis administrarea probelor propuse de aceasta, fiind audiați în ședință, în calitate de martori ai apărării, BOCANCEA Vitalie și PALADII Igor.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul BOCANCEA Vitalie, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că din cei prezenți în sală cunoaște pe Albert PUIU și pe Victor CIOBANU. Nu este în relații de rudenie cu aceștia și nici în relații ostile. Pe prezenta cauză a mai fost audiat în Judecătoria Militară, la faza de urmărire penală din câte își amintește nu a fost audiat. Susține depozițiile date anterior pe deplin astăzi în ședință.

La întrebările inculpatului PUIU Albert, martorul a declarat că în perioada 2001-2011 a activat în Departamentul Instituțiilor Penitenciare în funcție de director general adjunct. Referitor la DOBROVOLSCAIA Valeria care se deținea în P-13, poate comunica că în vara anului 2011 în DIP a parvenit o informație de la Serviciul medical precum că o deținută a fost constatăată ca fiind însărcinată, numele ei fiind DOBROVOLSCAIA. Pe acest caz, de către Serviciul Securitate Internă a DIP a fost inițiată o cercetare de serviciu după cum țin minte, cu aceasta s-a ocupat STROPȘA Oleg, angajat al acestei subdiviziuni. Ca rezultat s-a constatat că în Penitenciarul nr. 13 DOBROVOLSCAIA a avut întrevederi cu un bărbat, ca rezultat al acestor relații, s-a constatat sarcina acesteia. Cunoaște că PUIU a activat în Penitenciarul nr. 13 în Departamentul penitenciar. În acea perioadă de timp, cunoaște că dumnealui a inițiat mai multe cercetări pe diferite cazuri ce se petreceau în P-13 și își aduce aminte de un caz unde la inițiativa dlui PUIU a fost inițiat un control pe faptul unor întrevederi contrar prevederilor legii a unui deținut pe numele NICHIFOR cu două alte deținute din acest penitenciar. Pe acest fapt, careva persoane din P-13 au fost sancționate disciplinar, iar materialele pe caz au fost expediate în Procuratură. Din câte își amintește cu acest caz se ocupa cineva din subalternii dlui Puiu, posibil era CEBAN Victor care era angajat în Serviciul Securitate al P13. Tot în acea perioadă de timp a fost un caz raportat de către P-13 și anume la inițiativa lui PUIU Albert despre faptul unor relații contrar legii a angajatei penitenciarului respectiv – medicul stomatolog al penitenciarului cu unii deținuți care se dețineau acolo. Cu investigațiile respective se ocupau P-13, în persoana dlui PUIU și unii angajați și subalterni al acestuia din Serviciul Securitate a acestui penitenciar. În anul 2011 în departamentul penitenciar ca conducător a fost numit Veaceslav CEBAN, ultimul angajându-l pe vărul lui - BÎRCĂ Petru, care cunoaște nemijlocit că ultimul a organizat în P-13 unele facilități a membrilor organizației criminale care au fost raportate de către șeful adjunct al P-13 - Albert Puiu. Pe aceste cazuri la informația predispusă de PUIU cât în departamentul penitenciar atât și în procuratură au fost pornite urmăriri penale, ca rezultat acestea au fost constatate prin hotărâri judecătorești, cu condamnarea persoanelor, inclusiv și angajați ai P-13. Ulterior cunoaște că, cât în privința lui PUIU cât și celorlalți angajați care au demascat aceste cazuri au fost pornite mai multe cercetări de serviciu, în privința cărora au fost pornite și mai multe cauze penale. În anul 2013 când DOBROVOLSCAIA a depus plângere, cunoaște că CEBAN și

BÎRCĂ activau în DIP și că PUIU Albert nu mai lucra. Nemijlocit ancheta de serviciu a fost inițiată de către conducerea departamentului penitenciar, acest lucru nefiind la inițiativa dlui Puiu. Nu ține minte cum îl chema pe bărbatul despre care a vorbit anterior că ar fi avut întrevederi cu o deținută. Își amintește acest caz, deoarece a făcut cunoștință și cu materialele respective, finalizarea cărora au fost incluse într-o încheiere, iar despre alte detalii nu își amintește. Își amintește doar de cele mai importante detalii. Își aduce aminte de DOBROVOLSCAIA ca fiind un caz separat, ieșit din comun. La acel moment se străduiau să fie maximal transparenți și deschiși, despre acest caz fiind informați Procuratura, Ministerul Justiției chiar și Centrul pentru Drepturile Omului, motiv pentru care a fost inițiată o anchetă de serviciu de către subdiviziunea abilitată a departamentului. Despre legalitatea întrevederilor dintre DOBROVOLSCAIA și acel bărbat au fost menționate în încheiere dar la moment nu își amintește cât de legale erau aceste întrevederi dintre cei doi. Până la cazul cu DOBROVOLSCAIA, BÎRCĂ nu lucra în Penitenciarul nr. 13. El a fost numit în funcția de șef al Serviciului de Securitate în nemijlocit DIP. Tot ce a menționat a fost confirmat atât de colegii dvs. de procurori cât și de hotărârile judecătorești. Concretizează că, BÎRCĂ a ajuns în departament la fel în 2011, dar concret dacă a fost sau nu când s-a întâmplat cazul cu DOBROVOLSCAIA, nu își amintește.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de fond, martorul PALADII Igor, care fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea declarațiilor false sau refuzul de a da careva declarații, a comunicat că din cei prezenți în sală îi cunoaște pe Albert PUIU și pe Victor CIOBANU. Nu este în relații de rudenie cu aceștia. Pe prezenta cauză a mai fost audiat, cu câțiva ani în urmă la Judecătoria Militară, unde a dat declarații și pe care le susține pe deplin astăzi în ședință.

La întrebările inculpatului PUIU Albert, martorul a invocat că în perioada 2010-2011, acesta era șeful domnului CEBAN Victor, în cadrul Penitenciarului nr. 13, în cadrul Serviciului Securitate. Conform Regulamentului, CEBAN Victor trebuia să îndeplinească indicațiile acestuia. Direct, PUIU Albert putea să dea indicații lui CEBAN Victor doar în cazuri excepționale, sau când era în concediu, dar și în asemenea situații urma să fie ulterior informat. Indicațiile pe care le oferea subalternul său, erau efectuate sub formă de raport, păstrate în cadrul unei mape, în care se acumulau toate materialele. Conform obligațiilor de serviciu, avea acces la acea mapă și cunoștea conținutul ei. Așa informații precum că PUIU Albert a dat indicații lui CEBAN Victor pentru a organiza careva întâlniri între DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian nu au fost date deoarece de acest lucru se ocupa o altă instituție din cadrul penitenciarului și anume Serviciu Regim și Supraveghere. Obligațiile de depistare a întrevederilor ilegale între deținuți, erau a noastre, având și obligația de a contracara aceste întrevederi, atât între lucrători, cât și între lucrători și condamnați.

La întrebările acuzatorului de stat, procuror Ludmila RAILEAN, martorul a invocat că admite că PUIU Albert ar fi putut da careva indicații lui CEBAN Victor în perioada cât nu era, dar despre aceasta el afla ulterior. Nu ține minte din ce surse a apărut informația că DOBROVOLSCAIA Valeria a rămas însărcinată de la NICHIFOR Adrian, dar cunoaște că a fost efectuată o anchetă de serviciu, pe numele cui a fost intentată această anchetă nu ține minte. La ei în cadrul penitenciarului a mai fost o situație asemănătoare, când medicul

stomatolog din cadrul Penitenciarului a întreținut relații sexuale cu inculpații, însă careva detalii concrete despre cazul DOBROVOLSCAIA nu cunoaște. Nu consideră că ar fi putut fi organizate careva întrevederi ilegale de către PUIU și CEBAN în lipsa sa. CEBAN Victor în perioada anului 2010 a fost subalternul său.

Totodată, de către partea apărării la cauza penală au fost administrate următoarele probe materiale și cercetate potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, și anume (vol. 4, f. d. 204-284 și vol. 5, f. d. 9-33, vol. 7):

- Registrul de întrevederi ridicat și anexat la dosar în copii;
- Registrului medicului dentist din P-13, care a fost ridicat și anexat la dosar în copii;
- Registrul de primire la audiență a deținuților al șefului adjunct penitenciarul nr. 13 (în copii pe 17 file);
- Materialele interpelate de la DIP, pe faptul anchetei de serviciu efectuate de către DIP MJ la începutul anului 2011 pe faptul constatării sarcinii la deținuta DOBROVOLSCAIA V. (interpelare avocat - 1 filă, notă informativă a Directorului general DIP - 2 file, explicație DOBROVOLSCAIA Valeria din 14.06.2011 - 1 filă, materiale din dosarul personal DOBROVOLSCAIA V. - 14 file, extrase din registrul pentru întrevederi din P-13 Chișinău - 2 file);
- Materialele interpelate de la DIP, pe faptul anchetei de serviciu din septembrie - decembrie 2010, efectuate inclusiv și pe faptul organizării de către TRINCA Ion a unei întrevederi ilegale din 09-10 septembrie 2010 (interpelare avocat - 1 filă, încheierea anchetei de serviciu din 02.12.2010 - 12 file, ordin MJ nr. 494 din 07.12.2010 - 5 file);
- Materialele interpelate de la DIP, pe faptul anchetei de serviciu din 25.02.2011, efectuate în privința medicului stomatolog al P-13 Chișinău PLĂMĂDEALĂ Ala (interpelare avocat - 1 filă, raport Paladii Igor - 1 filă, încheierea anchetei de serviciu - 4 file, ordin MJ nr.76 din 12.03.2011 - 2 file, CD DATEX DVD+R cu 2 secvențe video din 09.02.2011 efectuate în cabinetul stomatologic din P-13 Chișinău);
- Fotocopii din cauza penală nr. 1-7/2012 din judecătoria militară, (pv de audiere a martorului NICHIFOR A. din 02.12.2011 - 4 file, p-v de audiere a martorului PETRACHI V. din 20.12.2011 - 2 file, p-v de audiere a martorului PUIU A. din 19.12.2011 - 3 file, p-v de audiere a inculpatului TRINCA Ion din 11.04.2012 - 4 file, sentința judecătoriai militare din 11.04.2012 dosar nr. 1-7/2012 - 3 file);
- Copia scrisorii din 14.06.2016 cu nr. ECHR-Lroul.1R VBR/dcz, parvenită de la CEDO și dovada de expediere a plângerii în adresa dată - 2 file;
- Copia scrisorii din 25.08.2016 expediată la CEDO cu materiale anexate, pentru examinare în contextul cererii nr.20561/16 și dovada de expediere pe - 3 file;
- Copia sentinței Judecătoriai sect. Centru cu nr. 1-334/2014 din 06.10.2014 (de condamnare a cet. CANȚER Tatiana) - 7 file;
- Copia deciziei nr. la-2058/14 din 24.03.2015 (de condamnare a cet. CANȚER Tatiana) - 6 file;
- Știre-investigație de pe portalul Today.md (<http://today.md/ro/news/social/7126>) cu denumirea "INVESTIGAȚIE | Dosarul DIP | Ana Ursachi, avocatul care sfidează legea avocaturii" pe - 6 file;

- *Sentința Judecătorei Militare nr. 1-5/2013 din 30 decembrie 2013;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr. 1a-757/2014 din 30.03.2015;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra910/2015 din 07 octombrie 2015;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra844/2016 din 18 mai 2016;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re205/2016 din 07 iulie 2016;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re280/2016 din 01 decembrie 2016;*
- *Sentința Judecătorei Chișinău nr. 1rh-1/17 din 7 mai 2018;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr. 1a-1071/18 din 31 octombrie 2018;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra645/2019 din 17 aprilie 2019;*
- *Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 4-1re75/2020 din 12 mai 2020.*

14. Subsumând circumstanțele factuale prezentate anterior, Colegiul, analizând declarațiile inculpaților, precum și probele administrate pe parcursul urmăririi penale, cercetate în ședința de judecată și verificate în instanța de apel, apreciind fiecare probă din perspectiva pertinentei, concludenței, veridicității și utilității, și având în vedere coroborarea tuturor probelor în ansamblu, reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil, vinovăția inculpatului PUIU Albert în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal (2 episoade), și a inculpatului CEBAN Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, a fost pe deplin dovedită.

La pronunțarea sentinței, instanța de fond a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a tras în mod justificat concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea imputată. Aceasta a rezultat din analiza totalității probelor acumulate în cauză, care au fost corect apreciate conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, respectiv în ceea ce privește pertinenta, concludența, veridicitatea și utilitatea fiecărei probe, precum și coroborarea acestora în ansamblu. În aceste condiții, nu există temeii pentru o reanalizare a probelor, instanța de apel fiind în totalitate solidară cu concluziile instanței de fond privind evaluarea probelor care au stat la baza sentinței de condamnare.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împlinjurările care confirmă sau infirmă o acuzație

penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal preia argumentarea vinovăției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

Conform art.6 alin.(1) Cod penal, *persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție*.

Astfel, Colegiul penal în conformitate cu prevederile art.27 Cod de procedură penală, *verificând probele administrate prin prisma prevederilor art.95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le apreciază ca fiind pertinente, concludente și utile, ori în ședință nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor*. Așadar, conform prevederilor art.99 Cod de procedură penală, *„alin.(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță”*.

Din economia rigorilor art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, *fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Alin.(4) instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate”*.

Colegiul penal, audiind participanții la proces și verificând, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, probele administrate la etapa urmăririi penale, cercetarea judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, atribuind faptelor reținute în sarcina inculpaților încadrarea juridică corespunzătoare. Astfel, s-a reținut comiterea de către inculpații PUIU Albert și CEBAN Victor a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice*.

Colegiul penal reține că declarațiile apărării privind nevinovăția inculpaților sunt contrazise de totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice, administrate și cercetate în ședința de judecată, respectiv declarațiile martorilor și cumulul de probe cercetate. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează, fără dubiu rezonabil, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate. Iar nerecunoașterea vinei de către inculpați este apreciată de instanța de apel ca o metodă de apărare și constituie un drept garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO. Persoana care deține calitatea de inculpat pe parcursul procesului penal nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații, iar aceasta nu poate constitui o circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei.

Analizând solicitarea apelanților privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor, Colegiul penal constată că această solicitare

nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelurilor declarate, lipsind temeiuri pentru implicarea instanței de apel în sensul casării Sentinței contestate în partea constatării vinovăției inculpaților.

În acest sens, Colegiul penal apreciază că declarațiile martorilor și părții vătămate audiați în ședința instanței de fond sunt consecutive, logice și se coroborează atât între ele, cât și cu celelalte probe de pe dosar. În lipsa unor circumstanțe care să pună la îndoială credibilitatea acestora, instanța le apreciază ca veridice și, respectiv, admisibile.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților, calificându-le drept neveridice și depuse cu scopul evitării răspunderii penale, deoarece se contrazic cu întregul sistem de probe administrate în instanța de fond, care infirmă în totalitate versiunea inculpaților. Faptul că aceștia nu au recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal nu constituie temei de achitare, nerecunoașterea vinovăției fiind un drept al inculpaților, dar nu o circumstanță care determină soluția de achitare.

În consecință, Colegiul penal reține că informațiile obținute atât în faza urmăririi penale, cât și din declarațiile martorilor în instanță, coroborate cu celelalte mijloace materiale de probă, nu infirmă concluziile instanței privind vinovăția inculpaților și existența faptei. Aceste probe nu generează alte versiuni sau inadvertențe care să pună la îndoială responsabilitatea penală, fiind apreciate în ansamblu, alături de celelalte probe, fără a fi considerate decisive în sensul infirmării vinovăției.

Sub acest auspiciu, Colegiul mai susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia [MC]*, 29 noiembrie 2016, § 83), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia [MC]*, 10 martie 2009, § 89, *Prade v. Germania*, 3 martie 2016, §33, *Dimitrov și Momin v. Bulgaria*, 7 iunie 2018, § 51, 62).

Suplimentar, la aspectul informațiilor oferite de către inculpat cu ocazia audierii sale în calitate de bănuț și învinuit, instanța de apel mai precizează că aprecierea unor declarații ale unui acuzat în cadrul unui proces penal reprezintă o importanță deosebită. Din alt punct de vedere însă, dacă bănuțul, învinuitul sau inculpatul ascunde realitatea, prin necoroborarea declarațiilor sale mincinoase cu alte probe administrate și contrare acestora, organul judiciar poate sesiza reaua sa credință, apreciind că declarația lui nu face decât să confirme dovezile care-i indică vinovăția sau cel puțin reprezintă o metodă de apărare în cazul răspunderii penale pentru săvârșirea unei infracțiuni grave.

15. În acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că în corespundere cu art.51 Cod penal, *temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.* Articolul 52 alin.(1) Cod penal, stipulează că *se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.*

În corespundere cu art.113 alin.(2) Cod penal, *calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

În concordanță cu dispoziția art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care trebuie să corespundă cu strictețe dispoziției art.281 alin.(2) Cod de procedură penală, iar din conținutul alin.(2) al aceleiași norme din Cod de procedură penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.*

Instanța de apel remarcă că, în privința inculpaților a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, respectiv în contextul art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanța de apel a constatat că lui PUIU Albert și CEBAN Victor le-a fost adusă la cunoștință atât natura și cauza acuzației în materie penală, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, inclusiv într-o limbă accesibilă acestuia, cu participarea apărătorului.

Totodată instanța de judecată este obligată, prin prisma prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală că *la emiterea sentinței aceasta să fie legală, întemeiată și motivată.* Relevante în acest sens sunt și prevederile art.6 al CEDO și anume dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

La adoptarea sentinței instanța de judecată potrivit prevederile art.385 alin.(1) pct.1-4) Cod de procedură penală, trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: *1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.*

Totodată conform art.389 Cod de procedură penală, *sentința de condamnarea se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmării penale și citite în instanța de judecată în absența lor.* Instanța de judecată, și-a bazat constatările pe probele verbale și în scris prezentate și în analiza faptului dacă acușările sunt bine justificate standardul de dovadă este aceluși al „în afara dubiilor rezonabile”.

16. În prin plan Colegiul penal ține să menționeze că Conform art.8 Cod penal, *caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.* Conform art.10 alin.(1) și (2) Cod penal, *legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat*

pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Conform art.30 alin.(1) și (2) Cod penal, se consideră infracțiune prelungită fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune. Infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

Colegiul atestă că, PUIU Albert și CEBAN Victor au săvârșit infracțiunea în perioada lunilor septembrie 2010 - februarie 2011, respectiv, infracțiunea s-a consumat în luna februarie 2011, iar al doilea episod inculpatul PUIU Albert l-a săvârșit în perioada lunii aprilie 2011, respectiv, infracțiunea s-a consumat în luna aprilie 2011.

Instanța de apel menționează că, varianta tip a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal la data săvârșirii acesteia de către PUIU Albert și CEBAN Victor, se prezenta în felul următor: „săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Ulterior, de către legiuitor au fost operate modificări în Codul penal, astfel încât, prin Legea nr. 245 din 02.12.2011, în vigoare din 03.02.2012, varianta tip a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal a fost modificată și se prezintă în felul următor: „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”.

Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin.(1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) (sesizările nr.113g/2016 și nr.8g/2017) nr. 22 din 27.06.2017, s-a declarat neconstituțional textul ”intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002. S-a recunoscut constituțional textul ”dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile [...] drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

Conform art.123 alin.(1) Cod penal (în vigoare la data săvârșirii infracțiunii), *prin persoană cu funcție de răspundere* se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice.

Conform art.123 alin.(1) și (2) Cod penal (în vigoare cu modificările operate ulterior), *prin persoană cu funcție de răspundere* se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o

subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatorico-economice. (2) *Prin persoană publică se înțelege:* funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

În această ordine de idei, instanța de apel reține că modificările operate prin Legea nr. 245 din 02.12.2011 la art.328 alin (1) Cod penal, precum și intervenția Curții Constituționale prin Hotărârea nr. 22 din 27.06.2017, produc efecte juridice de natură să amelioreze situația persoanei care a săvârșit fapta, în sensul restrângerii sferei subiectului infracțiunii și al înlăturării condițiilor de incidență a normei de incriminare. Or, substituirea noțiunii de „persoană cu funcție de răspundere” cu cea de „persoană publică”, coroborată cu eliminarea parțială a textului normativ ca urmare a controlului de constituționalitate, determină o configurare mai restrictivă a elementelor constitutive ale infracțiunii, cu consecința reducerii sferei persoanelor care pot avea calitatea de subiect activ al acesteia.

Sub acest aspect, instanța de apel constată că suntem în prezența unei legi penale mai favorabile în sensul art.10 Cod penal, întrucât noile reglementări impun condiții suplimentare și mai stricte pentru angajarea răspunderii penale, ceea ce echivalează cu o ameliorare a situației juridice a persoanei acuzate. În consecință, potrivit principiului aplicării legii penale mai favorabile, consacrat de art.10 alin.(1) și (2) Cod penal, aceste modificări sunt aplicabile retroactiv, extinzându-se și asupra faptelor săvârșite anterior intrării lor în vigoare, inclusiv asupra cauzei deduse judecății.

Colegiul penal constată că încadrarea juridică a faptelor reținute în sarcina inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în baza art.328 alin.(1) Cod penal este corectă și corespunde atât legii penale în vigoare la momentul comiterii faptei, cât și principiului aplicării legii penale mai favorabile, consacrat de art.10 alin (1) și (2) Cod penal. În acest sens, instanța de apel reține că elementele constitutive ale infracțiunii, inclusiv calitatea subiectului activ și natura acțiunilor imputate, sunt îndeplinite în raport cu reglementarea incidentă, iar modificările legislative și jurisprudențiale ulterioare nu sunt de natură să înlăture caracterul penal al faptei, ci doar să clarifice și să restrângă sfera de aplicare a normei.

Prin urmare, faptele stabilite în sarcina inculpaților se circumscriu în mod legal tipicității prevăzute de art.328 alin (1) Cod penal, întrucât acesta, având calitatea cerută de lege la momentul săvârșirii faptei, a acționat cu depășirea vădită a limitelor atribuțiilor de serviciu, cauzând prin acțiunile sale prejudicii în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice. Astfel, instanța de apel reține că sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de norma de incriminare, iar aplicarea art.10 Cod

penal confirmă legalitatea încadrării juridice realizate de instanța de fond, fără a impune o recalificare a faptei sau o înlăturare a răspunderii penale.

17. Cu referire la învinuirea formulată în privința lui PUIU Albert (episodul nr. 1- perioada lunilor septembrie 2010 - februarie 2011) privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține următoarele:

Astfel, examinând elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului prin prisma normei art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel constată că, *obiectul juridic special* al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

În speță, instanța de apel reține că faptele imputate inculpatului PUIU Albert ***** se circumscriu elementului material al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, întrucât acesta, în exercitarea funcției publice de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, a acționat cu depășirea vădită a limitelor competențelor funcționale stabilite de legislația specială și actele normative incidente, prin organizarea și coordonarea unor acțiuni contrare regimului de detenție și normelor de executare a pedepsei.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal se exprimă prin: 1) *fapta prejudiciabilă* care constă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) *urmările prejudiciabile* cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) *legătura causală* dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

La fel se reține că, acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, poate avea loc prin oricare din următoarele patru modalități factive:

- săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane publice (de exemplu, a unei persoane publice ierarhic superioare din același sistem departamental, ori a unei persoane publice din același sistem departamental căreia făptuitorul nu i se supune, ori unei persoane publice din alt sistem departamental);

- săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ;

- săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial;

- săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșească.

Așadar, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a niciunui organ.

Este adevărat că, la etapa inițială de săvârșire a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal, punctul de plecare este competența de serviciu a făptuitorului. Or, în mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, trebuie mai întâi să te afli în cadrul acelor limite, însă, ulterior, desfășurarea activității infracționale ia o asemenea turnură, încât cele săvârșite de făptuitor excedă cadrul drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că, potrivit art.126 alin (2) Cod penal (în vigoare la momentul examinării cauzei), caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În prezenta cauză, examinând latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal prin prisma dispozițiilor legale incidente și a probatoriului administrat, instanța de apel reține că aceasta se conturează plenar prin existența cumulativă a faptei prejudiciabile, a urmărilor prejudiciabile și a legăturii de cauzalitate dintre acestea.

Sub aspectul *faptei prejudiciabile*, Colegiul constată că inculpatul PUIU Albert *****, în calitate de persoană publică și șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor conferite de lege, intervenind în mod direct în mecanismul de executare a regimului de detenție, prin inițierea și coordonarea unor acțiuni contrare normelor imperative care reglementează activitatea sistemului penitenciar. Aceste acțiuni s-au materializat prin stabilirea de contacte neautorizate cu deținutul NICHIFOR Adrian și prin organizarea, cu implicarea subordonatului CEBAN Victor, a unor întrevederi nepermise între deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria, în spații neprevăzute de regimul legal al întrevederilor.

Modalitatea concretă de realizare a depășirii atribuțiilor de serviciu se încadrează în ipoteza juridică a exercitării unor atribuții care nu intră în competența exclusivă a inculpatului, ci sunt reglementate strict de normele privind regimul de detenție și de întrevedere, respectiv de dispozițiile Legii nr. 1036/1996, ale Statutului executării pedepsei și ale regulamentelor interne, care interzic orice formă de relaționare necontrolată între deținuți și impun un regim strict al deplasării și interacțiunii acestora. Prin urmare, inculpatul a acționat în afara cadrului legal de competență, substituindu-se mecanismelor instituționale de control și autorizare, ceea ce echivalează cu o exercitare abuzivă a funcției publice.

În ceea ce privește *urmările prejudiciabile*, instanța de apel reține că acestea constau în afectarea substanțială a relațiilor sociale ocrotite de lege privind buna desfășurare a activității sistemului penitenciar, prin încălcarea regimului de detenție și a normelor de securitate instituțională, precum și prin lezarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor deținute. Aceste urmări se concretizează în facilitarea unor interacțiuni nepermise între deținuți, în afara cadrului legal de întrevederi, cu consecința compromiterii controlului instituțional asupra acestora și a deturnării scopului regimului penitenciar.

Sub aspectul probatoriului, aceste împrejurări sunt confirmate prin coroborarea declarațiilor martorilor și a părții vătămate audiate în cauză, precum și prin mijloacele materiale de probă administrate. Astfel, declarațiile martorilor din mediul penitenciar relevă existența unei practici de scoatere a deținuților din celule și plasare a acestora în spații neautorizate, sub coordonarea personalului de serviciu, precum și implicarea directă a inculpatului în dispunerea sau tolerarea acestor acțiuni. Declarațiile părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria, coroborate cu cele ale altor martori oculari din mediul carceral, evidențiază existența unor deplasări repetate în afara regimului legal, în absența unei baze juridice privind întrevederile autorizate, precum și lipsa respectării procedurilor instituționale privind contactele dintre deținuți.

Totodată, declarațiile martorilor din cadrul administrației penitenciare confirmă existența unei structuri ierarhice în care inculpatul PUIU Albert ***** exercita atribuții de coordonare asupra subordonatului CEBAN Victor, inclusiv în ceea ce privește activitatea Serviciului Securitate, ceea ce a permis implementarea în mod repetat a acțiunilor de facilitare a întrevederilor neautorizate. Aceste declarații se coroborează cu probele documentare privind funcțiile și atribuțiile inculpaților în perioada de referință, din care rezultă capacitatea efectivă de influențare a modului de executare a atribuțiilor de serviciu de către subalterni.

Legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile este dovedită prin faptul că toate consecințele reținute — încălcarea regimului de detenție, facilitarea interacțiunilor nepermise și afectarea drepturilor persoanelor deținute — sunt rezultatul direct al deciziilor și indicațiilor inculpatului, materializate prin acțiunile subordonatului CEBAN Victor. În lipsa acestor dispoziții și a acceptării conduitei respective la nivel ierarhic superior, faptele nu s-ar fi produs în modalitatea constatată de instanță.

În consecință, instanța de apel reține că elementul material al laturii obiective este pe deplin realizat printr-o conduită activă de depășire a atribuțiilor de serviciu, exercitată în mod repetat și sistematic, în context instituțional, cu implicarea directă a resurselor umane și funcționale ale sistemului penitenciar. Urmările prejudiciabile sunt certe și dovedite prin probele administrate, iar legătura de cauzalitate rezultă în mod logic și juridic din ansamblul probator, care confirmă că intervenția inculpatului a fost condiția determinantă a producerii consecințelor reținute în sarcina acestuia.

Victimă a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal este persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile. În cazul din speță, victima este DOBROVOLSCAIA Valeria, în calitate de persoană deținută, aflată sub protecția regimului juridic special al executării pedepselor privative de libertate, regim care îi garantează respectarea demnității umane, integrității fizice și psihice, precum și a tuturor drepturilor conferite de lege în perioada detenției.

În urma acțiunilor de depășire a atribuțiilor de serviciu comise de inculpatul PUIU Albert *****, drepturile și interesele acesteia au fost afectate în mod direct, prin încălcarea regimului legal de detenție și a garanțiilor instituționale privind protecția persoanelor private de libertate, ceea ce a determinat lezarea intereselor sale ocrotite de lege în sensul art.126 alin.(2) Cod penal, raportat la gradul de atingere a drepturilor fundamentale.

Prin urmare, instanța de apel reține că DOBROVOLSCAIA Valeria întrunește calitatea de subiect pasiv al infracțiunii, întrucât asupra acesteia s-au răsfrâns consecințele directe ale conduitei infracționale imputate inculpatului, materializate în afectarea drepturilor sale de persoană deținută și a garanțiilor legale aferente statutului său juridic.

Sub aspectul subiectului infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel reține că acesta este unul special, putând fi doar persoana fizică ce întrunește, pe lângă condițiile generale ale răspunderii penale (capacitate de a răspunde penal și vârsta de la care intervine răspunderea penală), și calitatea specială de persoană publică în sensul art.123 alin.(2) Cod penal.

Colegiul reiterează că, conform art.123 alin.(2) Cod penal, *prin persoană publică* se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

În speță, din probatoriul administrat rezultă fără echivoc că inculpatul PUIU Albert deținea funcția de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, având totodată grad special de locotenent-colonel de justiție, fiind încadrat în sistemul administrației penitenciare și exercitând atribuții specifice de conducere și control în cadrul unei instituții de stat. Această calitate îi conferă statutul de persoană publică în sensul legii penale, întrucât activitatea sa era indisolubil legată de exercitarea autorității publice în domeniul executării pedepselor privative de libertate.

Prin urmare, instanța de apel constată că inculpatul PUIU Albert întrunește în mod cumulativ atât condițiile generale ale subiectului infracțiunii, cât și condiția specială prevăzută de norma de incriminare, respectiv calitatea de persoană publică, fiind astfel subiect activ calificat al infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de apel reține că infracțiunea prevăzută la art.328 alin.(1) Cod penal poate fi săvârșită atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă, autorul fiind conștient de caracterul ilicit al acțiunilor sale, de depășirea limitelor competențelor de serviciu și de faptul că prin conduita sa sunt afectate relațiile sociale privind buna desfășurare a activității autorităților publice, precum și drepturile și interesele ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

În speță, Colegiul constată că forma de vinovăție care caracterizează conduita inculpatului PUIU Albert ***** este intenția directă. Aceasta rezultă din ansamblul circumstanțelor de fapt stabilite și din modul de comitere a acțiunilor, care evidențiază o conduită conștientă, planificată și orientată spre realizarea rezultatului prejudiciabil.

Astfel, inculpatul, având calitatea de persoană publică și fiind conștient de regimul juridic strict aplicabil executării pedepselor privative de libertate, a prevăzut în mod clar consecințele acțiunilor sale, respectiv încălcarea regimului de detenție, facilitarea unor întrevederi neautorizate și afectarea controlului instituțional asupra deținuților, și a urmărit

realizarea acestora prin implicarea directă a subordonatului său în executarea dispozițiilor vădit ilegale.

Caracterul intenționat al conduitei este confirmat de modul repetat și sistematic al acțiunilor, de relația ierarhică utilizată pentru realizarea scopului urmărit, precum și de natura evident nelegală a dispozițiilor transmise, care depășeau în mod vădit cadrul competențelor funcționale. Toate aceste elemente demonstrează că inculpatul a acționat cu reprezentarea clară a rezultatului prejudiciabil și cu voința de a-l produce.

Prin urmare, instanța de apel reține că latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin intenție directă, întrucât inculpatul a prevăzut și a urmărit în mod conștient producerea consecințelor prejudiciabile ale faptelor sale.

În raport cu *primul episod reținut în cauză*, referitor la organizarea și facilitarea întrevederilor neautorizate dintre deținuții DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian, Colegiul Penal constată că declarațiile părții vătămate și ale martorilor relevanți converg în mod esențial și se completează reciproc, conturând un tablou probator coerent privind mecanismul de săvârșire a faptelor imputate inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor.

Astfel, *declarațiile părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria* evidențiază în mod direct existența unor întrevederi repetate cu deținutul NICHIFOR Adrian, desfășurate în afara cadrului legal de executare a pedepsei, precum și modul în care aceasta era scoasă din celulă și condusă în diferite încăperi ale penitenciarului de către personalul de serviciu. Partea vătămată a indicat în mod constant că *aceste deplasări aveau loc în mod organizat, sub supravegherea și cu implicarea angajaților instituției penitenciare*, fiind astfel relevat caracterul sistematic al acestor acțiuni și nu unul accidental sau izolat. În acest context, declarațiile sale reflectă percepții directe asupra derulării faptelor și asupra modalității efective de realizare a întrevederilor neautorizate.

Aceste declarații sunt susținute și de *depozițiile martorei ALA Ecaterina* și ale *martorei MORGUNOVA Antonina*, co-deținute ale părții vătămate, care confirmă, din perspectiva observațiilor nemijlocite în mediul de detenție, frecvența ridicată a deplasărilor părții vătămate din celulă, solicitările prelabile de pregătire înainte de scoaterea din detenție, precum și existența unor intervenții ale personalului penitenciar în facilitarea acestor deplasări. Deși martorele nu au perceput direct conținutul întâlnirilor, declarațiile lor confirmă aspecte factuale esențiale privind dinamica scoaterii din celulă și organizarea deplasărilor, ceea ce coroborează în mod obiectiv afirmațiile părții vătămate.

Totodată, *declarațiile martorului GAVRILIȚA Vasile* completează cadrul factual prin confirmarea existenței unor situații în care deținuții erau escortați în afara celulelor și aveau acces la spații din interiorul penitenciarului, fără respectarea strictă a regimului formal de detenție, ceea ce demonstrează posibilitatea materială și logistică a desfășurării întrevederilor în condiții neautorizate. Chiar dacă martorul nu poate individualiza direct acțiunile inculpaților, depozițiile sale susțin existența unui mecanism instituțional care permitea astfel de deplasări.

De asemenea, *declarațiile martorului NICHIFOR (*****) Adrian*, deși lipsite de conținut probator util din cauza imposibilității de rememorare a faptelor, nu contrazic

versiunea acuzării și nu infirmă existența relațiilor și întrevederilor descrise de partea vătămată, acestea având un caracter neutru sub aspect probator.

În același sens, *martorul OLARU Ion* confirmă circumstanțe ulterioare relevante, inclusiv existența unei sarcini rezultate din relația dintre părțile implicate, ceea ce reprezintă o consecință obiectivă a interacțiunilor dintre deținuți și susține, indirect, realitatea întrevederilor repetate invocate de partea vătămată.

Prin urmare, analizând în mod coroborat declarațiile părții vătămate și ale martorilor relevanți în raport cu primul episod al cauzei, Colegiul Penal reține că acestea se completează reciproc și conturează existența unor întrevederi repetate și neautorizate între deținuții DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian, desfășurate în afara cadrului legal de executare a pedepsei, prin implicarea personalului penitenciar. Aceste împrejurări, privite în ansamblu și coroborate cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză, confirmă caracterul real, sistematic și organizat al acțiunilor imputate inculpaților în cadrul primului episod, contribuind la stabilirea situației de fapt reținute de instanță.

În baza probelor administrate și analizate în ansamblu, instanța de apel reține că vinovăția inculpatului PUIU Albert în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal este pe deplin dovedită, fiind confirmată prin declarațiile părții vătămate și ale martorilor, care se coroborează între ele și sunt susținute de materialele cauzei penale. Aceste probe, apreciate individual și în ansamblu conform art.100 alin.(4) și art.101 Cod de procedură penală, sunt pertinente, concludente, utile și veridice, formând un lanț probator coerent care reflectă fidel situația de fapt reținută de instanță. Ele demonstrează că inculpatul, acționând cu intenție directă, a depășit în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu, determinând și organizând acțiuni contrare regimului legal de detenție, cu consecința producerii unor daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei vătămate.

În aceste condiții, Colegiul constată că argumentele apărării privind lipsa vinovăției nu pot fi reținute, întrucât nu sunt susținute de ansamblul probator administrat în cauză și nu sunt de natură să răstoarne concluziile ce rezultă din probele directe și coroborate. Simpla negare a faptelor imputate nu este suficientă pentru înlăturarea răspunderii penale atunci când vinovăția rezultă dintr-un probatoriu complet și concordant. Prin urmare, instanța reține, cu certitudine și dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpatul PUIU Albert a săvârșit infracțiunea imputată, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, sub aspectul laturii obiective, subiective, subiectului și obiectului juridic al infracțiunii.

18. *Cu referire la învinuirea formulată în privința lui PUIU Albert (episodul nr. 2-lunii aprilie 2011) privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține următoarele:*

Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

În speță, instanța de apel reține că faptele imputate inculpatului PUIU Albert ***** se circumscriu elementului material al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, întrucât acesta, în exercitarea atribuțiilor de serviciu de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13, a întreprins acțiuni care au depășit în mod vădit limitele competențelor funcționale stabilite prin actele normative incidente, acționând în afara cadrului legal și contrar obligațiilor de serviciu privind respectarea regimului de detenție și protejarea drepturilor persoanelor private de libertate.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal se exprimă prin: 1) *fapta prejudiciabilă* care constă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) *urmările prejudiciabile* cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) *legătura cauzală* dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

La fel se reține că, acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, poate avea loc prin oricare din următoarele patru modalități factive:

- săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane publice (de exemplu, a unei persoane publice ierarhic superioare din același sistem departamental, ori a unei persoane publice din același sistem departamental căreia făptuitorul nu i se supune, ori unei persoane publice din alt sistem departamental);

- săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ;

- săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial;

- săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșască.

Așadar, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a niciunui organ.

Este adevărat că, la etapa inițială de săvârșire a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal, punctul de plecare este competența de serviciu a făptuitorului. Or, în mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, trebuie mai întâi să te afli în cadrul acelor limite, însă, ulterior, desfășurarea activității infracționale ia o asemenea turnură, încât cele săvârșite de făptuitor excedă cadrul drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că, potrivit art.126 alin (2) Cod penal (în vigoare la momentul examinării cauzei), caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar

în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal prin prisma situației de fapt aferente episodului al doilea, instanța de apel reține că aceasta se manifestă printr-un complex de acțiuni succesive, realizate de inculpatul PUIU Albert ***** în exercitarea funcției de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13, acțiuni care depășesc în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu stabilite prin lege și actele normative subsecvente.

În primul rând, sub aspectul *faptei prejudiciabile*, se constată că inculpatul a intervenit în mod direct și neautorizat într-o situație ce ține de viața privată a unei persoane deținute, respectiv informarea sa privind sarcina DOBROVOLSCAIEI Valeria, precum și inițierea unor demersuri extra instituționale privind stabilirea și „*acoperirea*” circumstanțelor reale ale concepției. Or, asemenea acțiuni nu se circumscriu în niciun mod atribuțiilor funcționale ale unui colaborator al sistemului penitenciar, acestea nefiind prevăzute de Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, de Statutul executării pedepsei și nici de regulamentele interne aplicabile.

Mai mult, conduita inculpatului se concretizează în exercitarea unor acte de influențare și determinare a comportamentului unor deținuți, constând în solicitarea adresată deținutului NICHIFOR Adrian de a identifica o persoană terță care să declare în mod nereal existența unor raporturi sexuale cu victima, precum și utilizarea unei copii a actului de identitate al acestei persoane în scopul construirii unei versiuni alternative asupra situației de fapt. Aceste acțiuni se circumscriu, în mod evident, unei ingerințe în afara competenței funcționale, neexistând nicio prevedere legală care să permită unui funcționar penitenciar să organizeze, influențeze sau să dirijeze declarații ale deținuților ori ale terților în scopul justificării sau „*acoperirii*” unor împrejurări de fapt.

Sub aspectul modalității normative de depășire a atribuțiilor de serviciu, acțiunile inculpatului se încadrează în ipoteza săvârșirii unor acte care, prin natura lor, nu intră în competența niciunei persoane publice din cadrul administrației penitenciare. În mod particular, activitatea de determinare a unei persoane de a depune declarații necorespunzătoare adevărului privind relații intime, precum și organizarea indirectă a unor demersuri cu caracter de simulare a unei situații juridice (prin folosirea unei identități terțe și inițierea unei cereri de căsătorie fictive), reprezintă conduite care exced în mod absolut competențelor legale ale oricărui funcționar public.

Totodată, Colegiul reține că aceste acțiuni nu pot fi justificate nici prin prisma exercitării atribuțiilor de control sau supraveghere a regimului de detenție, întrucât nu există nicio legătură funcțională între obligațiile de serviciu ale inculpatului și intervențiile sale în aspecte de natură personală, intimă și civilă ale deținutei. Dimpotrivă, conduita sa denotă o deturnare a funcției publice de la scopul său legal, în sensul utilizării autorității instituționale pentru influențarea unor situații extrajudiciare și pentru gestionarea unor consecințe personale ale unei fapte deja consumate.

Sub aspectul *urmărilor prejudiciabile*, instanța de apel reține că acțiunile inculpatului au determinat o afectare gravă a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria, în special a dreptului la integritate morală, la viață

privată și la autonomie personală în luarea deciziilor privind statutul civil și familial. De asemenea, prin implicarea în construcția unei versiuni alternative asupra originii sarcinii, s-a creat o stare de incertitudine juridică și de denaturare a realității faptice, cu impact direct asupra poziției juridice a persoanei vătămate în raport cu autoritățile și cu sistemul penitenciar.

În același timp, urmările prejudiciabile se extind asupra interesului public privind buna desfășurare a activității instituțiilor penitenciare, întrucât conduita inculpatului a afectat încrederea în imparțialitatea și legalitatea exercitării funcției publice, generând o situație incompatibilă cu principiile legalității, umanismului și respectării drepturilor omului prevăzute expres de Legea nr. 1036/1996 și de actele normative subsecvente.

Sub aspectul *legăturii de cauzalitate*, Colegiul constată că între acțiunile inculpatului și prejudiciile reținute există o relație directă și nemijlocită. Astfel, inițierea de către inculpat a demersurilor de influențare a deținutului NICHIFOR Adrian și determinarea indirectă a întreprinderii unor acțiuni de simulare a unei situații juridice au constituit factorul determinant în producerea stării de incertitudine și în perpetuarea unei situații contrare adevărului juridic și faptic. În lipsa acestor intervenții, nu s-ar fi generat cadrul artificial în care au fost întreprinse ulterior demersurile administrative privind cererea de căsătorie și nu s-ar fi consolidat versiunea alternativă a evenimentelor.

În ceea ce privește caracterul „*considerabil*” al prejudiciului, instanța de apel reține că, potrivit art.126 alin.(2) Cod penal, în cazul infracțiunilor care aduc atingere drepturilor și intereselor ocrotite de lege, acest criteriu se determină prin raportare la gradul de lezare a drepturilor fundamentale ale persoanei. În speță, gravitatea prejudiciului rezultă din atingerea adusă în mod direct demnității, autonomiei decizionale și vieții private a persoanei vătămate, precum și din afectarea garanțiilor instituționale privind legalitatea și imparțialitatea activității penitenciare. Or, ingerința unui funcționar public în aspecte de natură intimă și civilă ale unei persoane private de libertate, în scop de acoperire a unor circumstanțe reale, reprezintă o atingere semnificativă a valorilor sociale ocrotite de lege.

În consecință, instanța de apel constată că în acțiunile inculpatului PUIU Albert ***** sunt întrunite toate elementele laturii obiective ale infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, respectiv fapta prejudiciabilă constând în depășirea vădită a atribuțiilor de serviciu, existența unor urmări prejudiciabile grave asupra drepturilor persoanei vătămate și a interesului public, precum și legătura cauzală directă dintre conduita inculpatului și consecințele produse.

Victimă a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal este persoana fizică sau juridică ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege sunt lezate prin acțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu în proporții considerabile. În cazul din speță, în raport cu episodul al doilea, victima este DOBROVOLSCAIA Valeria, în calitate de persoană deținută, aflată sub incidența unui regim juridic special de protecție, care îi garantează respectarea demnității umane, a vieții private, a integrității psihice, precum și a drepturilor sale fundamentale în perioada executării măsurii privative de libertate.

În urma acțiunilor imputate inculpatului PUIU Albert ***** în acest episod, drepturile și interesele părții vătămate au fost afectate în mod direct prin ingerința nepermisă în viața sa privată și în situația sa juridică personală, concretizată în

determinarea unor demersuri artificiale de „acoperire” a circumstanțelor reale privind sarcina acesteia, precum și în influențarea conduitei sale prin intermediul autorității funcției publice deținute de inculpat. Aceste acțiuni au avut ca efect lezarea garanțiilor legale privind autonomia decizională și libertatea de exprimare a voinței persoanei deținute, aspecte protejate expres de normele privind executarea pedepselor privative de libertate și de principiile generale ale drepturilor omului.

Prin urmare, instanța de apel reține că DOBROVOLSCAIA Valeria întrunește calitatea de subiect pasiv al infracțiunii, întrucât asupra sa s-au răsfrânt în mod direct consecințele conduitei infracționale, materializate în afectarea drepturilor sale fundamentale, în denaturarea situației sale juridice și în expunerea sa la un context instituțional de presiune derivat din autoritatea funcției exercitate de inculpat.

Sub *aspectul subiectului infracțiunii* prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel reține că acesta este unul special, putând fi doar persoana fizică ce întrunește, pe lângă condițiile generale ale răspunderii penale (capacitate de a răspunde penal și vârsta de la care intervine răspunderea penală), și calitatea specială de persoană publică în sensul art.123 alin.(2) Cod penal.

Colegiul reiterează că, potrivit art.123 alin.(2) Cod penal, *prin persoană publică* se înțelege funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special, precum și alte persoane încadrate în sistemul autorităților publice sau în instituții de stat, care exercită atribuții de putere publică ori activități de interes public.

În speță, din probatoriul administrat rezultă fără echivoc că inculpatul PUIU Albert ***** deține funcția de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, având grad special de locotenent-colonel de justiție și exercitând atribuții de conducere, coordonare și control în cadrul unei instituții publice din sistemul administrației penitenciare. În această calitate, acesta întrunește exigențele legale ale noțiunii de persoană publică, activitatea sa fiind indisolubil legată de exercitarea autorității statului în domeniul executării pedepselor privative de libertate.

Prin urmare, instanța de apel constată că inculpatul întrunește cumulativ atât condițiile generale ale subiectului infracțiunii, cât și condiția specială impusă de norma de incriminare, fiind astfel subiect activ calificat al infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal.

Sub *aspectul laturii subiective*, Colegiul reține că infracțiunea prevăzută la art.328 alin.(1) Cod penal poate fi comisă cu intenție directă sau indirectă, în funcție de reprezentarea și voința făptuitorului față de urmările acțiunilor sale. În speță, însă, conduita inculpatului în cadrul episodului al doilea se caracterizează prin intenție directă.

Această concluzie rezultă din ansamblul circumstanțelor de fapt stabilite, din succesiunea logică a acțiunilor și din scopul urmărit de inculpat, care a acționat în mod conștient pentru influențarea și camuflarea situației reale privind sarcina deținutei DOBROVOLSCAIA Valeria. Astfel, inculpatul, cunoscând în mod cert situația de fapt comunicată de partea vătămată, a inițiat și coordonat demersuri neprevăzute de lege, constând în contactarea deținutului NICHIFOR Adrian, solicitarea identificării unei persoane terțe pentru a crea o versiune alternativă a faptelor și determinarea părții vătămate

să întreprindă acțiuni administrative (depunerea și ulterior retragerea unei cereri privind înregistrarea căsătoriei), în scopul alterării realității juridice și faptice.

Caracterul intenționat al conduitei este confirmat de natura activă a intervențiilor inculpatului, de rolul său de inițiator și coordonator al acestor demersuri, precum și de conținutul vădit nelegal al instrucțiunilor transmise, care exced în mod evident atribuțiilor sale funcționale. Acțiunile nu reprezintă simple abateri de la disciplina de serviciu, ci manifestări conștiente de utilizare a autorității funcției publice în scopul influențării unor situații de fapt în afara cadrului legal.

Prin urmare, instanța de apel reține că latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin intenție directă, întrucât inculpatul a prevăzut rezultatul acțiunilor sale, a conștientizat caracterul lor nelegal și a urmărit în mod expres producerea consecințelor prejudiciabile, respectiv ascunderea circumstanțelor reale ale situației de fapt și influențarea parcursului ulterior al acesteia.

Analizând în ansamblu probele administrate în cauză, Colegiul Penal reține că vinovăția inculpatului PUIU Albert ***** în comiterea faptei prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal este dovedită printr-un ansamblu probator coerent, concordant și suficient, care se coroborează sub aspectul elementelor esențiale ale situației de fapt.

Astfel, instanța de apel reține că declarațiile părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria prezintă un grad ridicat de credibilitate, fiind constante în timp și coerente sub aspectul împrejurărilor esențiale ale cauzei, inclusiv în ceea ce privește existența relației intime cu deținutul NICHIFOR Adrian în cadrul penitenciarului și circumstanțele în care aceasta s-a desfășurat. Deși inculpații au contestat aceste afirmații, apărarea nu a reușit să prezinte o versiune alternativă plauzibilă și susținută de probe obiective, capabilă să răstoarne conținutul declarațiilor părții vătămate.

Mai mult, aceste declarații sunt susținute indirect de ansamblul probelor testimoniale și materiale administrate, din care rezultă existența unor multiple deplasări ale părții vătămate în afara celulei și interacțiuni neexplicate suficient în cadrul regimului strict de detenție, precum și existența unor spații de serviciu din cadrul penitenciarului care permiteau, în mod factual, organizarea unor întâlniri în afara cadrului oficial.

Sub acest aspect, martorii audiați confirmă elemente de context relevante: existența birourilor de serviciu în cadrul instituției penitenciare, circulația deținuților între diferite spații administrative, precum și lipsa unui control permanent asupra tuturor deplasărilor interne, ceea ce face posibilă, din punct de vedere obiectiv, realizarea unor întrevederi neautorizate.

De asemenea, mijloacele materiale de probă confirmă statutul părților, regimul de detenție al victimei și atribuțiile de serviciu ale inculpatului, inclusiv poziția ierarhică de șef adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, fapt ce îi conferea control direct asupra organizării activităților interne și asupra personalului din subordine.

În acest context, instanța reține că inculpatul PUIU Albert *****, în exercitarea funcției sale, a acționat contrar obligațiilor legale prevăzute de legislația privind sistemul penitenciar, respectiv obligația de respectare strictă a regimului de detenție, de asigurare a legalității activităților desfășurate în cadrul instituției și de prevenire a oricăror ingerințe ilegale în relațiile dintre deținuți. Din coroborarea probelor rezultă că inculpatul, având

cunoștință despre situația creată în urma relației dintre deținuții NICHIFOR Adrian și DOBROVOLSCAIA Valeria, nu doar că nu a întreprins măsurile legale necesare pentru a înlătura încălcările regimului de detenție, ci a intervenit activ în gestionarea și „camuflarea” circumstanțelor reale, solicitând luarea unor măsuri administrative și acționând în sensul disimulării situației de fapt. Or, conduita acestuia depășește în mod evident sfera unei simple omisiuni sau a unei aprecieri eronate de serviciu, întrucât din ansamblul împrejurărilor rezultă o intervenție conștientă și orientată către protejarea unei situații ilicite, cu ignorarea obligațiilor legale de control și supraveghere ce îi reveneau în virtutea funcției deținute.

Prin urmare, Colegiul reține că sunt întrunite elementele laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, sub forma depășirii limitelor atribuțiilor de serviciu, manifestată prin intervenții nelegale în gestionarea unei situații din cadrul penitenciarului, cu consecința afectării regimului de detenție și a drepturilor persoanei private de libertate. Sub aspectul laturii subiective, din modul de comitere a faptei, din poziția ierarhică a inculpatului și din natura acțiunilor întreprinse, instanța de apel deduce existența intenției directe. Inculpatul a prevăzut rezultatul conduitei sale, respectiv încălcarea regimului legal de detenție și afectarea drepturilor persoanei deținute, și a urmărit producerea acestuia prin acțiuni concrete de intervenție și disimulare a circumstanțelor reale.

Așadar, conduita inculpatului nu poate fi calificată ca o simplă neglijență sau depășire accidentală a atribuțiilor de serviciu, ci reprezintă o manifestare conștientă și dirijată, realizată în contextul exercitării funcției publice, cu încălcarea deliberată a obligațiilor legale.

În baza probelor administrate și analizate în ansamblu, instanța de apel reține că vinovăția inculpatului PUIU Albert în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal este pe deplin dovedită, fiind confirmată prin declarațiile părții vătămate și ale martorilor, care se coroborează între ele și sunt susținute de materialele cauzei penale. Aceste probe, apreciate individual și în ansamblu conform art.100 alin.(4) și art.101 Cod de procedură penală, sunt pertinente, concludente, utile și veridice, formând un lanț probator coerent care reflectă fidel situația de fapt reținută de instanță. Ele demonstrează că inculpatul, acționând cu intenție directă, a depășit în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu, determinând și organizând acțiuni contrare regimului legal de detenție, cu consecința producerii unor daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei vătămate.

În aceste condiții, Colegiul constată că argumentele apărării privind lipsa vinovăției nu pot fi reținute, întrucât nu sunt susținute de ansamblul probator administrat în cauză și nu sunt de natură să răstoarne concluziile ce rezultă din probele directe și coroborate. Simpla negare a faptelor imputate nu este suficientă pentru înlăturarea răspunderii penale atunci când vinovăția rezultă dintr-un probatoriu complet și concordant. Prin urmare, instanța reține, cu certitudine și dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpatul PUIU Albert a săvârșit infracțiunea imputată, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, sub aspectul laturii obiective, subiective, subiectului și obiectului juridic al infracțiunii.

19. Cu referire la învinuirea formulată în privința lui CEBAN Victor privind comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține următoarele:

Obiectul juridic special al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

În speță, instanța de apel reține că faptele imputate inculpatului CEBAN Victor se circumscriu elementului material al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, întrucât acțiunile imputate acestuia constau în exercitarea defectuoasă și vădit abuzivă a atribuțiilor de serviciu în cadrul sistemului administrației penitenciare, prin implicarea directă în facilitarea contactelor neautorizate dintre două persoane private de libertate, contrar regimului legal de detenție și obligațiilor expres prevăzute de normele ce reglementează activitatea colaboratorilor din sistemul penitenciar.

Sub acest aspect, relațiile sociale ocrotite de norma penală sunt cele referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, activitate care presupune exercitarea atribuțiilor funcționale de către persoanele publice în strictă conformitate cu legea, cu respectarea regimului de detenție, a drepturilor deținuților și a ordinii disciplinare instituite în cadrul penitenciarelor. Or, conduita imputată inculpatului CEBAN Victor, constând în escortarea repetată a deținuților DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian în afara celulelor și plasarea acestora în spații neautorizate, urmată de readucerea lor în detenție, este de natură să aducă atingere directă acestor relații sociale, prin eludarea mecanismelor legale de control și supraveghere.

Totodată, prin prisma conținutului concret al învinuirii, se constată că faptele imputate depășesc cadrul unei simple încălcări disciplinare, întrucât presupun o intervenție activă și repetată a inculpatului în procesul de executare a detenției, cu consecința facilitării unor contacte interzise între deținuți, ceea ce afectează nemijlocit autoritatea și credibilitatea funcționării instituției penitenciare.

În ceea ce privește obiectul material al infracțiunii, instanța reține că acesta nu este obligatoriu în cazul tuturor modalităților de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal. Totuși, în măsura în care fapta se concretizează prin acțiuni asupra persoanei, obiectul material îl poate constitui corpul persoanelor asupra cărora se exercită actele de executare.

În speță, deși nu se reține o vătămare fizică directă asupra unor bunuri sau asupra integrității corporale în sens material, conduita inculpatului CEBAN Victor vizează în mod direct persoanele deținute DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian, asupra cărora s-au realizat acțiuni de deplasare, escortare și plasare în spații neautorizate, acestea fiind purtătoarele efective ale intervenției materiale a inculpatului în procesul de executare a detenției. Astfel, în măsura în care se admite existența obiectului material, acesta se circumscrie corpului persoanelor deținute implicate în mecanismul factual al infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel reține că faptele imputate inculpatului CEBAN Victor se circumscriu elementului material al infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, întrucât prin acțiunile sale repetate de deplasare și facilitare a contactelor dintre deținuți, acesta a depășit în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu, încălcând regimul legal de detenție și afectând buna desfășurare a activității autorității publice în domeniul executării pedepselor privative de libertate.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal se exprimă prin: 1) *fapta prejudiciabilă* care constă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) *urmările prejudiciabile* cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) *legătura causală* dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

La fel se reține că, acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, poate avea loc prin oricare din următoarele patru modalități factive:

- săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane publice (de exemplu, a unei persoane publice ierarhic superioare din același sistem departamental, ori a unei persoane publice din același sistem departamental căreia făptuitorul nu i se supune, ori unei persoane publice din alt sistem departamental);

- săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ;

- săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial;

- săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșescă.

Așadar, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a niciunui organ.

Este adevărat că, la etapa inițială de săvârșire a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal, punctul de plecare este competența de serviciu a făptuitorului. Or, în mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, trebuie mai întâi să te afli în cadrul acelor limite, însă, ulterior, desfășurarea activității infracționale ia o asemenea turnură, încât cele săvârșite de făptuitor excedă cadrul drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

Cu referire la prejudiciul considerabil, instanța atestă că, potrivit art.126 alin (2) Cod penal (în vigoare la momentul examinării cauzei), caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Analizând latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal în raport cu faptele imputate inculpatului CEBAN Victor *****, instanța de apel reține că aceasta este întrunită în totalitatea elementelor sale constitutive, respectiv: fapta prejudiciabilă, urmările prejudiciabile și legătura de cauzalitate dintre acestea.

Sub aspectul *faptei prejudiciabile*, Colegiul constată că acțiunile inculpatului se manifestă prin depășirea vădită a limitelor drepturilor și atribuțiilor de serviciu conferite prin lege, materializată în escortarea repetată a deținuților DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian din celulele de detenție și plasarea acestora în spații neautorizate din cadrul instituției penitenciare, unde le permitea să se afle fără supraveghere legală și fără temei normativ. Ulterior, acesta asigură readucerea lor în celule, la solicitările deținutului NICHIFOR Adrian, perpetuând astfel un mecanism factual de eludare a regimului legal de detenție.

Or, asemenea acțiuni nu se circumscriu atribuțiilor funcționale ale unui specialist al Serviciului Securitate din cadrul penitenciarului, întrucât regimul legal aplicabil îl obliga pe inculpat la asigurarea strictă a izolării deținuților, a supravegherii continue și a respectării regimului de executare a pedepsei, nu la facilitarea contactelor dintre persoane private de libertate în afara cadrului procedural prevăzut de lege. Prin urmare, conduita acestuia se încadrează în modalitatea tipică a depășirii atribuțiilor de serviciu prin exercitarea unor acțiuni care, în condițiile legii, nu sunt permise persoanei publice în cauză și nici nu pot fi realizate în forma concretă adoptată.

În ceea ce privește modalitatea de realizare a acțiunii prejudiciabile, instanța de apel reține că faptele imputate se circumscriu ipotezei săvârșirii unor acțiuni care, prin natura lor, contravin în mod direct regimului juridic al executării pedepselor privative de libertate și nu pot fi justificate prin niciun temei legal sau administrativ. Mai mult, caracterul lor repetat, desfășurat pe parcursul mai multor zile, confirmă existența unei conduite sistematice de eludare a atribuțiilor de serviciu.

Sub aspectul *urmărilor prejudiciabile*, Colegiul reține că acestea constau în încălcarea regimului legal de detenție și afectarea gravă a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei deținute DOBROVOLSCAIA Valeria, inclusiv a garanțiilor privind executarea pedepselor în condiții conforme legii, respectarea demnității umane și a integrității raporturilor juridice de detenție. Totodată, prin facilitarea contactelor neautorizate dintre deținuți, s-a adus atingere ordinii și disciplinei interne a instituției penitenciare, fiind afectată autoritatea sistemului administrației penitenciare și credibilitatea mecanismelor de control instituțional.

În sensul art.126 alin.(2) Cod penal, instanța reține că prejudiciul cauzat nu se exprimă în termeni patrimoniali, ci în gradul de lezare a drepturilor fundamentale ale persoanei, respectiv dreptul la executarea legală a detenției și la protecția împotriva intervențiilor arbitrare ale personalului penitenciar. Caracterul considerabil al prejudiciului rezultă din natura drepturilor încălcate, din importanța acestora în arhitectura protecției juridice a persoanelor private de libertate, precum și din impactul asupra funcționării normale a instituției penitenciare.

Sub aspectul *legăturii de cauzalitate*, instanța de apel constată că între acțiunile inculpatului CEBAN Victor și urmările prejudiciabile există o legătură directă,

neîntreruptă și incontestabilă. Astfel, încălcarea regimului de detenție, facilitarea contactelor dintre deținuți și plasarea acestora în spații neautorizate sunt consecința directă a conduitei sale active, fără intervenția unor factori externi care să întrerupă raportul causal. În absența acestor acțiuni, nu ar fi fost posibilă realizarea contactelor nepermise și nici producerea efectelor asupra regimului de detenție și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Prin urmare, instanța de apel concluzionează că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal este pe deplin întrunită în acțiunile inculpatului CEBAN Victor *****, întrucât acesta a depășit în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu, a cauzat urmări prejudiciabile constând în încălcarea regimului legal de detenție și lezarea drepturilor ocrotite de lege ale persoanei deținute, iar între conduita sa și aceste urmări există o legătură de cauzalitate directă și certă.

Victimă a infracțiunii specificate la alin.(1) al art.328 Cod penal este persoana fizică sau juridică ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege sunt lezate prin acțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu în proporții considerabile. În cazul din speță, în raport cu episodul al doilea, victima este DOBROVOLSCAIA Valeria, în calitate de persoană deținută, aflată sub incidența unui regim juridic special de protecție, care îi garantează respectarea demnității umane, a integrității psihice și fizice, a vieții private, precum și a drepturilor fundamentale pe durata executării pedepsei privative de libertate.

În urma acțiunilor imputate inculpatului CEBAN Victor ***** în acest episod, drepturile și interesele părții vătămate au fost afectate în mod direct prin încălcarea regimului legal de detenție și prin facilitarea unor contacte neautorizate între deținuți, concretizată în escortarea repetată a deținuților DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian în afara celulelor și plasarea acestora în spații neautorizate, fără temei legal și în afara oricărui cadru procedural prevăzut de legislația execuțional-penală. Aceste acțiuni au determinat o ingerință directă în dreptul părții vătămate la executarea pedepsei în condiții conforme legii și la protecția împotriva intervențiilor arbitrare ale personalului penitenciar, afectând totodată garanțiile privind integritatea regimului de detenție și securitatea raporturilor juridice de executare a pedepsei.

Prin urmare, instanța de apel reține că DOBROVOLSCAIA Valeria întrunește calitatea de subiect pasiv al infracțiunii, întrucât asupra sa s-au răsfrânt în mod direct consecințele conduitei infracționale, materializate în încălcarea regimului de detenție, expunerea la contacte neautorizate și afectarea drepturilor sale ocrotite de lege în calitate de persoană privată de libertate.

Sub aspectul *subiectului infracțiunii* prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel reține că acesta este unul special, putând fi doar persoana fizică ce întrunește, pe lângă condițiile generale ale răspunderii penale, și calitatea specială de persoană publică în sensul art.123 alin.(2) Cod penal.

Colegiul reiterează că, potrivit art.123 alin.(2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special, precum și alte persoane încadrate în autorități publice sau instituții de stat, care exercită atribuții de putere publică ori activități de interes public.

În speță, din probatoriul administrat rezultă fără echivoc că inculpatul CEBAN Victor *****deținea funcția de specialist al Serviciului Securitate din cadrul Penitenciarului nr.13 Chișinău, având grad special de locotenent major de justiție și exercitând atribuții directe privind paza, escortarea și supravegherea deținuților. În această calitate, inculpatul întrunește exigențele legale ale noțiunii de persoană publică, activitatea sa fiind indisolubil legată de exercitarea autorității statului în domeniul executării pedepselor privative de libertate.

Prin urmare, instanța de apel constată că inculpatul întrunește cumulativ atât condițiile generale ale subiectului infracțiunii, cât și condiția specială impusă de norma de incriminare, fiind astfel subiect activ calificat al infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal.

Sub aspectul *laturii subiective*, Colegiul reține că infracțiunea prevăzută la art.328 alin.(1) Cod penal poate fi comisă cu intenție directă sau indirectă. În speță, însă, conduita inculpatului CEBAN Victor *****se caracterizează prin intenție directă.

Această concluzie rezultă din modul repetat și sistematic de acțiune al inculpatului, din caracterul conștient al încălcării atribuțiilor de serviciu și din acceptarea și executarea indicațiilor vădit ilegale ale superiorului său ierarhic, PUIU Albert, în condițiile în care inculpatul cunoștea regimul strict de detenție și obligația legală de a asigura izolarea și supravegherea permanentă a deținuților. Prin acțiunile sale, acesta nu s-a limitat la o simplă omisiune sau neglijență, ci a intervenit activ în mecanismul de executare a detenției, facilitând în mod deliberat contactul dintre deținuți în afara cadrului legal.

Caracterul intenționat al conduitei este confirmat de repetitivitatea acțiunilor, de numărul semnificativ de episoade (*circa 17 zile distincte*), precum și de rolul activ al inculpatului în realizarea escortării și plasării deținuților în spații neautorizate, urmată de readucerea acestora în celule, în funcție de solicitările formulate în cadrul situației create. Toate aceste împrejurări demonstrează o reprezentare clară a caracterului ilicit al acțiunilor și acceptarea consecințelor acestora asupra regimului legal de detenție.

Prin urmare, instanța de apel reține că latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin intenție directă, întrucât inculpatul a prevăzut rezultatul acțiunilor sale, a conștientizat caracterul lor nelegal și a acționat în mod voluntar pentru realizarea lor, contribuind direct la încălcarea regimului de detenție și la afectarea drepturilor ocrotite de lege ale părții vătămate.

20. Analizând *declarațiile părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria* prin prisma principiului liberei aprecieri a probelor, Colegiul Penal constată că acestea sunt consecvente sub aspectul circumstanțelor esențiale ale cauzei, fiind menținute atât în faza urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești. Deși în diferite etape procesuale partea vătămată a oferit anumite precizări sau completări referitoare la unele aspecte secundare ale faptelor, aceasta a rămas constantă în afirmațiile sale fundamentale privind existența întrevederilor neautorizate cu deținutul NICHIFOR Adrian, organizarea și facilitarea acestora de către angajații administrației penitenciarului, precum și împrejurările în care respectivele întrevederi au avut loc.

Colegiul reține că partea vătămată a descris în mod detaliat mecanismul prin care era scoasă din locul de detenție și condusă în diferite încăperi ale penitenciarului pentru a se

întâlni cu deținutul NICHIFOR Adrian, *indicând în mod expres rolul inculpatului CEBAN Victor în escortarea acesteia* la locurile de întâlnire și *implicarea inculpatului PUIU Albert în gestionarea situației* create ulterior, după constatarea stării de graviditate. Aceste declarații nu reprezintă simple presupuneri sau aprecieri subiective, ci redau împrejurări de fapt percepute nemijlocit de partea vătămată.

Totodată, instanța observă că partea vătămată nu a manifestat un interes material în rezultatul procesului penal, aceasta neînaintând acțiune civilă și declarând expres că nu urmărește obținerea unor despăgubiri, ci stabilirea adevărului cu privire la circumstanțele în care au fost organizate respectivele întrevederi. Acest aspect constituie un element suplimentar care sporește credibilitatea declarațiilor sale.

Colegiul apreciază că declarațiile părții vătămate nu pot fi examinate în mod izolat, ci în coroborare cu întregul material probator administrat în cauză. Or, din ansamblul probelor rezultă că între deținuții DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian au existat multiple contacte și întrevederi incompatibile cu regimul legal de executare a pedepsei, fapt confirmat inclusiv prin consecința directă a acestor întâlniri – nașterea copilului rezultat din relația dintre cei doi deținuți. Prin urmare, existența unor întrevederi repetate între aceștia constituie un fapt obiectiv și incontestabil.

În acest context, apărarea inculpaților nu a oferit o explicație plauzibilă și credibilă privind modalitatea în care asemenea întrevederi repetate au fost posibile într-o instituție penitenciară aflată sub un regim strict de supraveghere și control. Simpla negare a implicării de către inculpați nu este suficientă pentru a răsturna concluziile care rezultă din totalitatea probelor administrate.

Prin urmare, apreciind declarațiile părții vătămate în coroborare cu celelalte mijloace de probă administrate și verificate nemijlocit în ședința de judecată, Colegiul Penal concluzionează că acestea sunt credibile, veridice și apte să contribuie la stabilirea situației de fapt, confirmând implicarea inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în organizarea și facilitarea întrevederilor neautorizate dintre deținuți, acțiuni care au depășit în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu și au cauzat prejudicierea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate.

De asemenea, declarațiile părții vătămate se coroborează cu ansamblul probatoriului administrat, inclusiv cu declarațiile martorilor și mijloacele materiale de probă, care confirmă existența unor deplasări frecvente ale deținutei în afara regimului obișnuit de detenție și posibilitatea obiectivă a realizării unor întrevederi în spații ale penitenciarului.

În ceea ce privește declarațiile inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor, Colegiul Penal constată că acestea au un pronunțat caracter defensiv și exonerator, fiind orientate exclusiv spre negarea implicării în faptele imputate. Versiunile prezentate de aceștia, potrivit cărora nu ar fi existat întrevederi neautorizate sau implicare în facilitarea acestora, nu sunt susținute de probe obiective și sunt contrazise de ansamblul materialului probator administrat. Instanța reține că simpla negare a acuzațiilor nu este suficientă pentru a înlătura valoarea probatorie a declarațiilor părții vătămate, acestea fiind confirmate prin coroborare cu alte mijloace de probă directe și indirecte, care evidențiază existența unor întrevederi repetate între deținuți și intervenția personalului penitenciar în facilitarea acestora.

Analizând declarațiile martorilor SUVAC Pavel și OLARU Ion în ansamblul materialului probator administrat în cauză, Colegiul Penal constată că acestea nu contrazic versiunea acuzării și nici nu infirmă circumstanțele esențiale relatate de partea vătămată DOBROVOLSCAIA Valeria.

Astfel, *martorul SUVAC Pavel*, care în perioada relevantă activa în cadrul Serviciului Securitate al Penitenciarului nr. 13, a confirmat că atât DOBROVOLSCAIA Valeria, cât și NICHIFOR Adrian se aflau în detenție în aceeași perioadă în cadrul instituției penitenciare. Deși martorul a declarat că nu cunoaște despre eventuale întrevederi dintre cei doi și nu a participat la organizarea acestora, Colegiul reține că lipsa unor asemenea cunoștințe nu poate fi interpretată drept o infirmare a faptelor imputate inculpaților, or martorul nu a deținut atribuții care să îi permită supravegherea permanentă a tuturor activităților desfășurate în cadrul penitenciarului și nici nu a afirmat că asemenea întrevederi ar fi fost imposibile.

Mai mult, martorul a confirmat existența unor birouri de serviciu în cadrul instituției, împrejurare care corespunde declarațiilor părții vătămate referitoare la locurile în care aveau loc întrevederile neautorizate. În aceste condiții, declarațiile martorului SUVAC Pavel sunt apreciate de instanță ca fiind neutre sub aspectul vinovăției inculpaților, însă relevante în măsura în care confirmă anumite circumstanțe factuale ale cauzei.

În ceea ce privește *declarațiile martorului OLARU Ion*, Colegiul constată că acestea prezintă o importanță probatorie sporită prin prisma confirmării unor împrejurări conexe faptelor investigate. Martorul a declarat că, în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu în cadrul Penitenciarului nr. 7 Rusca, *a identificat în posesia deținutei DOBROVOLSCAIA Valeria o copie a actului de identitate al unei persoane pe care aceasta o prezenta drept concubin*. Totodată, martorul a precizat că persoana respectivă nu figura în evidențele penitenciarului ca persoană îndreptățită să beneficieze de întrevederi cu deținuta.

Colegiul apreciază că aceste declarații se coroborează cu afirmațiile părții vătămate referitoare la încercarea de a atribui paternitatea copilului unei alte persoane și la existența unor demersuri întreprinse după constatarea sarcinii sale. Chiar dacă martorul nu a participat nemijlocit la evenimentele investigate și nu poate confirma implicarea directă a inculpaților, depozițiile sale constituie un element probator obiectiv care susține existența unor circumstanțe generate de situația creată în urma relației dintre DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian.

Prin urmare, apreciate atât separat, cât și în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză, declarațiile martorilor SUVAC Pavel și OLARU Ion nu infirmă acuzația formulată împotriva inculpaților, ci completează tabloul probator prin confirmarea unor împrejurări de fapt relevante pentru stabilirea adevărului judiciar. Aceste declarații se integrează armonios în ansamblul probelor administrate și contribuie la consolidarea concluziei privind existența faptelor reținute în sarcina inculpaților.

În raport cu declarațiile martorului NICHIFOR (*****) Adrian, Colegiul Penal reține că acestea nu au aptitudinea de a confirma sau infirma circumstanțele esențiale ale cauzei, din motivul imposibilității obiective a martorului de a reproduce evenimentele relevante

Analizând *declarațiile martorului GAVRILIȚA Vasile*, depuse în ședința de judecată în instanța de fond, Colegiul Penal constată că acesta a oferit depoziții oscilante, menținând

inițial declarațiile date la faza de judecată, ulterior retractând parțial declarațiile oferite la urmărirea penală, pe motivul pretensei exercitări a unor presiuni din partea unor colaboratori ai Penitenciarului nr. 13. În același timp, martorul a confirmat în mod expres autenticitatea semnăturilor sale din procesul-verbal al declarațiilor date la faza de urmărire penală, precum și faptul că acestea îi aparțin, aspect care conferă acelor declarații o prezumție de veridicitate și legalitate sub aspect formal.

Colegiul reține că afirmațiile martorului privind presupuse influențe exercitate asupra sa de către foști angajați ai sistemului penitenciar nu sunt susținute de probe obiective administrate în cauză și au un caracter declarativ, necoroborat. În consecință, acestea nu sunt de natură să înlăture valoarea probatorie a declarațiilor sale anterioare.

Totodată, martorul a confirmat împrejurări relevante privind regimul de detenție, modul de organizare a activității în cadrul penitenciarului și existența unor situații în care deținuții erau scoși din celule și escortați, ceea ce coroborează parțial declarațiile părții vătămate referitoare la posibilitatea organizării unor întrevederi în afara cadrului formal.

De asemenea, Colegiul reține că martorul a declarat că a văzut deplasarea unor deținuți, inclusiv a lui NICHIFOR, în afara celulei și că a avut cunoștință despre existența unor interacțiuni în cadrul penitenciarului, fără a putea însă confirma în mod direct organizarea întrevederilor imputate inculpaților.

Astfel din analiza tuturor declarațiilor martorilor, Colegiul atestă că o categorie de martori (SUVAC Pavel, OLARU Ion) a confirmat aspecte privind existența deținuților, structura instituției penitenciare și cadrul general de desfășurare a activităților, fără a nega posibilitatea realizării întrevederilor neautorizate. O altă categorie de martori (ALA Ecaterina, MORGUNOVA Antonina, VACARI Sergiu) a furnizat declarații cu caracter preponderent indirect sau descriptiv, care confirmă deplasările părții vătămate, existența spațiilor de serviciu și a practicilor de escortare, elemente care se coroborează cu declarațiile părții vătămate privind mecanismul faptelor.

Martorii care au declarat lipsa de amintiri sau imposibilitatea reproducerii evenimentelor (inclusiv NICHIFOR Adrian) nu au oferit elemente apte să înlăture acuzațiile formulate, declarațiile lor având caracter neutru sub aspect probatoriu. De asemenea, martorii audiați în calitate de persoane cu atribuții instituționale au confirmat existența unor controale și verificări în cadrul sistemului penitenciar, aspecte care, deși nu individualizează direct conduita inculpaților, susțin existența unor situații de abatere de la regimul legal de detenție, compatibile cu versiunea acuzării.

Prin urmare, analizând declarațiile părții vătămate și ale martorilor în ansamblul probatoriului administrat, Colegiul Penal constată că acestea sunt convergente, coerente și reciproc coroborate, confirmând existența unui mecanism de facilitare a întrevederilor neautorizate în cadrul Penitenciarului nr. 13 Chișinău. Acest mecanism a implicat acțiuni ale personalului penitenciar, inclusiv ale inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor, care, prin exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, au depășit limitele legale ale competenței funcționale și au contribuit la producerea consecințelor prejudiciabile.

În consecință, instanța de apel reține că declarațiile părții vătămate, coroborate cu celelalte probe administrate, confirmă vinovăția inculpaților sub aspectul săvârșirii

infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, iar apărările acestora nu sunt susținute de un probatoriu apt să răstoarne concluziile instanței.

21. Colegiul Penal respinge ca neîntemeiate criticile formulate de inculpații CEBAN Victor și PUIU Albert, prin care aceștia invocă pretinsa lipsă a probatoriului suficient, caracterul contradictoriu al declarațiilor părții vătămate și ale martorilor, precum și pretinsa condamnare întemeiată exclusiv pe presupuneri. În conformitate cu art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, al veridicității și pertinentei acestora, fără ca vreo probă să aibă o valoare dinainte stabilită. Or, în speță, vinovăția inculpaților nu rezultă dintr-o probă singulară, ci dintr-un ansamblu probator coerent, convergent și reciproc confirmativ.

Alegațiile apărării privind pretinsa lipsă de credibilitate a declarațiilor părții vătămate sunt neîntemeiate și speculative. Colegiul constată că declarațiile părții vătămate DOBROVOLSCAIA Valeria sunt constante în esența lor, atât în faza urmăririi penale, cât și în fața instanței, în ceea ce privește existența unor întrevederi repetate în afara regimului legal de detenție și implicarea personalului penitenciar în facilitarea acestora. Pretinsa schimbare a unor declarații nu afectează veridicitatea aspectelor esențiale, întrucât instanța nu este ținută de interpretarea selectivă a apărării asupra unor fraze izolate, ci de analiza globală a coerenței depozițiilor în raport cu celelalte probe administrate.

Invocarea unor pretinse declarații anterioare privind alte aspecte ale cauzei nu înlătură constatarea faptului că, în mod constant, partea vătămată a relatat existența unor deplasări nejustificate și întâlniri neautorizate, desfășurate în condiții care exced regimului legal de detenție, circumstanțe confirmate și de alți martori audiați în cauză. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat constant că declarațiile victimei pot constitui o probă suficientă pentru condamnare, dacă sunt credibile și coroborate cu alte elemente probatorii (a se vedea cauza *Stepuleac c. Moldovei*, invocată de apărare, interpretată în mod corect), ceea ce se verifică în prezenta cauză.

Contrar susținerilor apărării, martorii audiați în cauză nu infirmă acuzarea, ci confirmă elemente esențiale ale situației de fapt.

Astfel *martorul MORGUNOVA Antonina* confirmă scoaterea repetată a deținutei din celulă de către personalul penitenciar, inclusiv implicarea lui CEBAN Victor, *martorul VĂCĂRI Sergiu* confirmă existența birourilor de serviciu utilizate de personalul penitenciar, precum și accesul necontrolat la acestea, *martorii SUVAC Pavel și OLARU Ion* confirmă cadrul instituțional, regimul de detenție și existența unor spații care făceau posibilă desfășurarea activităților indicate de partea vătămată.

Faptul că unii martori nu își amintesc integral toate împrejurările sau nu pot indica fiecare detaliu nu echivalează cu infirmarea acuzării, ci reflectă trecerea timpului și natura funcțională a declarațiilor, care se apreciază în coroborare, conform art.101 Cod de procedură penală.

Declarațiile martorilor propuși de apărare nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond, aceștia fie prezentând informații generale, fie nepercepând direct faptele relevante, fie exprimând incertitudini ori aprecieri personale, fără a oferi o versiune alternativă coerentă, completă și probată a evenimentelor imputate inculpaților.

Astfel, declarațiile martorului BOCANCEA Vitalie au fost apreciate de instanță în coroborare cu ansamblul probelor administrate, acesta fiind audiat în calitate de martor propus de apărare, în contextul respectării principiilor contradictorialității și egalității armelor în procesul penal. Din conținutul declarațiilor rezultă că martorul a expus, în principal, *informații generale privind activitatea sistemului administrației penitenciare și unele circumstanțe legate de funcționarea instituțională a Penitenciarului nr. 13 și a Departamentului Instituțiilor Penitenciare în perioada relevantă.*

Astfel, martorul a confirmat existența unor verificări și cercetări de serviciu inițiate la nivel instituțional în legătură cu diverse abateri disciplinare sau presupuse relații neconforme din cadrul sistemului penitenciar, inclusiv aspecte ce vizează deținutul NICHIFOR și alte persoane deținute, precum și faptul că astfel de situații au fost supuse controlului intern și, ulterior, unor proceduri administrative sau judiciare. De asemenea, martorul a făcut referire la existența unor anchete de serviciu inițiate în legătură cu informații privind posibile încălcări ale regimului de detenție, unele finalizate prin sancțiuni disciplinare sau transmiterea materialelor către organele competente.

Totodată, instanța de apel reține că o parte semnificativă a declarațiilor martorului are caracter general, instituțional și descriptiv, vizând modul de organizare și funcționare a sistemului penitenciar, fără a indica în mod direct fapte concrete imputabile inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în legătură cu acuzațiile formulate în prezenta cauză. Mențiunile referitoare la inițierea unor controale sau cercetări de serviciu reflectă activități administrative ale instituțiilor competente.

În ceea ce privește aspectele relatate de martor sub forma unor posibilități sau incertitudini, Colegiul constată că acesta a utilizat în mod repetat expresii de tipul „nu își amintește” sau „posibil”, ceea ce diminuează în mod substanțial forța probatorie a depozițiilor sale sub aspectul stabilirii unor fapte concrete și individualizate. În aceste condiții, instanța de apel conchide că declarațiile martorului BOCANCEA Vitalie confirmă exclusiv existența unor activități de control și investigare la nivel instituțional în cadrul sistemului penitenciar, fără a demonstra, nici direct și nici indirect, cu gradul de certitudine cerut în materie penală, implicarea inculpaților în săvârșirea faptelor imputate. Prin urmare, acestea au o valoare probatorie limitată și pot fi reținute doar ca elemente de context general.

În mod similar, declarațiile martorului PALADII Igor nu confirmă în mod direct implicarea sau neimplicarea inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor în organizarea sau coordonarea unor întrevederi neautorizate între DOBROVOLSCAIA Valeria și NICHIFOR Adrian, acestea având un caracter preponderent general, teoretic și explicativ, derivat din atribuții instituționale. Martorul nu indică fapte concrete, nemijlocit percepute, limitându-se la expunerea cadrului general de funcționare a instituției penitenciare și la ipoteze abstracte privind posibilitatea desfășurării unor activități. În consecință, depozițiile acestui martor nu au valoare probatorie ci doar descrie un context instituțional general, fără relevanță decisivă asupra laturii obiective a infracțiunii reținute.

Susținerea apărării potrivit căreia condamnarea s-ar fi bazat exclusiv pe presupuneri este contrazisă de materialul probator administrat, or vinovăția inculpaților rezultă din declarațiile constante ale părții vătămate, declarațiile martorilor care confirmă elemente de

context și modalitatea de desfășurare a activităților în penitenciar înscrisurile și actele procedurale care confirmă regimul de detenție, funcțiile inculpaților și posibilitatea materială a comiterii faptelor. În acest sens potrivit art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, interdicția condamnării pe presupuneri nu exclude aprecierea probelor indirecte, atâta timp cât acestea formează un lanț logic, coerent și convergent de probe, apt să înlăture orice dubiu rezonabil.

Cu privire la elementul esențial al cauzei – existența depășirii atribuțiilor de serviciu, din ansamblul probelor rezultă că inculpații, acționând în exercitarea funcțiilor de serviciu, au depășit în mod vădit limitele competențelor legale prin facilitarea și organizarea unor întrevederi neautorizate între deținuți, în afara cadrului normativ privind regimul de detenție. Aceste acțiuni nu reprezintă simple abateri disciplinare, ci manifestări conștiente de utilizare a autorității funcției publice în afara scopului legal, producând atingerea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei deținute.

În consecință, argumentele apelanților privind lipsa probelor, pretinsa contradicție a declarațiilor și caracterul presupus al condamnării sunt nefondate, fiind contrazise de ansamblul probelor administrate și de corecta aplicare a art.101 și art.389 Cod de procedură penală. Colegiul constată că instanța de fond a motivat în mod suficient și coerent sentința de condamnare, iar vinovăția inculpaților CEBAN Victor și PUIU Albert a fost stabilită dincolo de orice dubiu rezonabil.

În consecință, instanța de apel constată că nu există dubii rezonabile care să justifice achitarea inculpaților, principiul „*in dubio pro reo*” nefiind incident în cauză, întrucât probatoriul administrat răstoarnă prezumția de nevinovăție și demonstrează dincolo de orice îndoială rezonabilă vinovăția acestora.

22. Astfel, poziția inculpaților și a părții apărării Colegiul o apreciază ca fiind lipsită de suport factologic și logic, fiind făcută cu scopul de a evita răspunderea penală a inculpaților.

În analizarea cererii de apel, Colegiul constată că apărarea nu a invocat elemente concrete sau probe noi care să demonstreze ilegalitatea sau netemeinicia Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024. Toate argumentele formulate în cererea de apel se limitează la trimiteri generale la norme de procedură penală și la jurisprudența CtEDO, fără a indica cu claritate cum fapta inculpaților ar fi fost neprobabilă sau nelegală.

Instanța de apel reține că, potrivit art.274 alin.(1) Cod procedură penală, urmărirea penală este inițiată și derulată doar atunci când există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunii, iar probele administrate au fost examinate în mod complet și legal în fața instanței de fond. În acest sens, Sentința Judecătorei Chișinău (sediul Central) a fost emisă pe baza probelor admise și evaluate legal, inclusiv declarațiile martorilor, părții vătămate, procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectelor, precum și alte mijloace probatorii pertinente.

În concluzie, Colegiul reține că argumentele formulate în cererea de apel nu aduc elemente noi sau suficiente care să infirme constatările instanței de fond, iar cererea de achitare a inculpaților pe baza lipsei elementelor infracțiunii se respinge ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a apreciat în mod obiectiv probele administrate, evaluând utilitatea, veridicitatea și coroborarea declarațiilor martorilor cu cele ale inculpaților. Aceste declarații au fost confirmate și prin probele materiale ridicate și examinate în cadrul cercetărilor judecătorești, găsindu-și astfel o confirmare concretă în faptele documentate. Prin această evaluare, instanța de apel constată că probele reflectă acțiunile infracționale ale inculpaților și se coroborează cu alte elemente probatorii din dosar, evidențiind circumstanțele reale care au avut loc.

În lumina considerațiilor relatate supra, Colegiul penal respinge alegațiile apărării privind emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor or s-a stabilit cu certitudine vinovăția acestora. Mai mult ca atât, afirmațiile apărării au fost contraargumentate motivat prin concluzii întemeiate de către instanța de fond în textul sentinței contestate. Totodată, Colegiul penal menționează, că o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, astfel, instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor date nu poate duce la casarea sentinței contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011*), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestora, reținute prin Sentință, întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Referitor la motivele invocate în cererea de apel precum că, „(...) sentința judecătorească este nefondată”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece sentința instanței de fond este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului în ședința de judecată, care sunt identice cu argumentele apelului declarat, totodată instanța de apel consideră că, repronunțarea asupra argumentelor apelului nu poate duce la casarea sentinței contestate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca

impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra vinovăției lui PUIU Albert în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal (2 episoade) și a lui CEBAN Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal fiind stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpaților, inclusiv vinovăția acestora, iar argumentele apărătorului, precum că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar confirma cu certitudine vinovăția inculpaților, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, în cauza deferită judecătii, nu au fost admise careva erori de către instanța de fond, iar alegațiile părții apărării și a inculpaților acest aspect sunt vădit nefondate, neavând nici un suport probator, iar toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii ce i se impută, și temei pentru casarea sentinței instanței de fond lipsește.

23. În continuare, Colegiul penal, examinând cauza, reține că instanța de fond a dispus în mod corect liberarea inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor de răspundere penală pentru faptele consumate în anul 2011 constatând întrunirea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la art.389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit căruia „*Sentința de condamnare se adoptă: (...) 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 Cod penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut de art.93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție*”. În conformitate cu art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată*.

Potrivit art.53 lit.g) Cod penal, *persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: prescripției de tragere la răspundere penală*.

Conform art.60 alin.(1) lit.b), (3)-(5) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave. În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se

calculează pentru fiecare infracțiune separat. Prescripția se va întrerupe dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi. Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

Prin urmare, instanța de judecată întemeiat a reținut că infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, în vigoare la data săvârșirii infracțiunii, prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, atribuindu-se la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Conform art.16 alin.(3) Cod penal, *infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 5 ani inclusiv.*

Astfel, din materialele cauzei rezultă că faptele imputate inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor au fost comise în perioada 2010–2011, iar raportarea la momentul sesizării și judecării cauzei confirmă depășirea termenului legal de prescripție, în condițiile în care nu au fost reținute împrejurări care să conducă la întreruperea sau suspendarea acestuia în sensul art.60 alin. (3)–(5) Cod penal.

Prin urmare, raportat la data consumării faptei (2011) și la natura juridică a infracțiunii (mai puțin gravă), Colegiul reține că termenul general de prescripție de 5 ani prevăzut de art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal a expirat anterior pronunțării sentinței - 2016, fără a fi intervenit vreo cauză legală de întrerupere sau suspendare. În această ordine de idei, în virtutea celor expuse supra, Colegiul penal alăturat instanței de judecată constată necesitatea liberării de pedeapsă penală a lui PUIU Albert și CEBAN Victor pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art.60 Cod penal.

Instituția prescripției tragerii la răspundere penală este reglementată în coroborare cu instituția pedepsei penale. Agravarea pedepsei conduce în mod direct la schimbarea prescripției. Astfel, termenul de prescripție variază în funcție de gravitatea pedepsei și, implicit, în funcție de gravitatea infracțiunii.

Prescripția tragerii la răspundere penală mai este numită și „prescripția răspunderii penale”. În acest sens, s-a arătat că „prescripția răspunderii penale are la bază ideea că, pentru a-și atinge scopul de realizare a ordinii de drept, răspunderea penală trebuie să intervină prompt, cât mai aproape de momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât doar în acest fel poate fi realizată prevenția generală și cea specială, și poate fi creat, pe de o parte, sentimentul de securitate a valorilor sociale ocrotite, iar, pe de altă parte - încrederea în autoritatea legii. Cu cât răspunderea penală este angajată mai târziu față de data săvârșirii infracțiunii, cu atât eficiența ei scade, rezonanța socială a săvârșirii infracțiunii se

diminuează, iar stabilirea răspunderii penale pentru săvârșirea infracțiunii nu mai apare ca necesară, deoarece urmările acesteia ar fi putut fi înlăturate sau șterse. Totodată, în intervalul de timp scurs de la săvârșirea infracțiunii, autorul acesteia, sub presiunea amenințării răspunderii penale, se poate corecta, fără a mai fi necesară aplicarea unei pedepse (...). Prin urmare, pentru a nu lăsa nesoluționate *sine die* raporturi juridice de conflict, legiuitorul a reglementat prescripția răspunderii penale drept cauză de înlăturare a răspunderii penale”.

Prin definiție, prescripția răspunderii penale constă în stingerea raportului juridic penal de conflict și, prin aceasta, în stingerea dreptului statului de a trage la răspundere penală persoana care săvârșește o infracțiune, după trecerea unui anumit interval de timp de la data comiterii acesteia, respectiv după scurgerea termenului de prescripție.

Cât privește natura juridică a prescripției de tragere la răspundere penală, este de remarcat că în jurisprudența sa, CtEDO a notat că normele în materie de prescripție sunt legi de procedură (A se vedea: cauzele *Coëme și alții împotriva Belgiei* [12, § 149], *Previti împotriva Italiei* [15, § 80], *Borcea împotriva României* [18, § 64]). În special, în cauza *Borcea împotriva României*, Curtea a statuat că normele privind prescripția nu definesc infracțiunile și pedepsele care le sancționează și pot fi interpretate ca impunând o simplă condiție prealabilă pentru examinarea cauzei.

În condițiile expuse, Colegiul penal constată că termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor fapta consumată în anul 2011, faptă care întrunește toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, s-a împlinit anterior examinării cauzei în fond. Or, raportat la data săvârșirii infracțiunii și la durata efectivă a procedurii judiciare, termenul legal prevăzut de art.60 Cod penal a expirat, fără a fi existat cauze de întrerupere care să producă efectul reluării unui nou termen integral.

Prin urmare, instanța de fond a reținut în mod corect incidența prescripției de tragere la răspundere penală, ceea ce atrage liberarea inculpatului de răspundere penală în condițiile legii.

24. Sub aspectul aplicării legii penale în timp, Colegiul penal reține că soluționarea criticilor formulate de apelanți impune raportarea la principiile consacrate de art.8 și art.10 Cod penal, potrivit cărora *legea penală se aplică în funcție de momentul săvârșirii faptei, iar legea penală mai favorabilă are efect retroactiv, înlăturând aplicarea legii penale mai aspre ulterioare.*

În speță, faptele imputate inculpaților PUIU Albert și CEBAN Victor au fost reținute ca fiind comise în perioada septembrie 2010 – februarie 2011. La acel moment, infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, în redacția în vigoare, prevedea sancțiunea amenzii în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau închisoare de până la 3 ani, cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, fiind calificată ca infracțiune mai puțin gravă potrivit art.16 alin. (3) Cod penal.

Ulterior, prin Legea nr. 245 din 02.12.2011, în vigoare din 03.02.2012, dispozițiile art.328 Cod penal au fost modificate, însă natura juridică a sancțiunii principale a rămas în esență neschimbată, menținându-se același plafon al pedepsei cu închisoarea și același

quantum al amenzii. Diferențele invocate în cauză privesc exclusiv modalitatea de redactare a normei și precizarea expresă a pedepsei complementare a privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, care însă, în conținutul anterior al normei, era deja prevăzută ca sancțiune alternativă („cu sau fără”), fiind lăsată la aprecierea instanței în funcție de circumstanțele cauzei.

Prin urmare, nu se constată o înrăutățire a situației juridice a inculpaților prin simpla aplicare a textului legal ulterior, întrucât instanța de fond a reținut în mod corect că legea penală aplicabilă este cea în vigoare la momentul comiterii infracțiunii. În aceste condiții, susținerea apelanților privind aplicarea retroactivă a legii penale mai aspre nu poate fi reținută, întrucât instanța de fond nu a operat o agravare a regimului sancționator, ci a făcut aplicarea corectă a dispozițiilor legale în vigoare la data comiterii faptei, cu respectarea principiului legii penale mai favorabile. Astfel, nu sunt incidente dispozițiile art.10 alin.(2) Cod penal invocate, nefiind dovedită aplicarea unei legi care să înrăutățească situația persoanei vinovate.

În consecință, critica referitoare la pretinsa aplicare retroactivă a legii penale este neîntemeiată, iar soluția instanței de fond sub acest aspect este legală și temeinică.

25. Concomitent, Colegiul penal reține că instanța de fond justificat a soluționat chestiunea ce ține de cheltuielile judiciare, temei de a interveni în Sentință în această parte Colegiul nu a constatat.

26. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală, consideră necesar a respinge apelul comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor *****împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a Sentinței contestate.

27. În conformitate cu prevederile art. art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) și art.417-419 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul comun declarat de inculpații PUIU Albert ***** și CEBAN Victor *****împotriva Sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Central) nr. 1-283/17 din 30 aprilie 2024 și se menține fără modificări Sentința atacată.

Decizia este executorie, însă poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Eugeniu BEȘELEA

**Judecătorii
CAZACICOV**

Andrei

Vitalie BUDECI